

enter_{air}

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Grupa Kapitałowa Enter Air S.A.
za okres od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ENTER AIR S.A. ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2019 DO 31 GRUDNIA 2019

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe składające się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów, sprawozdania ze zmian w kapitale własnym, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz not i pozostałych informacji objaśniających zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej i przedstawione w niniejszym dokumencie w następującej kolejności:

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 wykazujące całkowity dochód ogółem w kwocie 84.991 tys. zł.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019, które po stronie aktywów i pasywów pokazuje kwotę 1.729.657 tys. zł.

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019, wykazujący wzrost kapitałów o 59.064 tys. zł.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019, wykazujące zmniejszenie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 11.949 tys. zł.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grzegorz Polaniecki
Członek Zarządu
[podpis elektroniczny]

Mariusz Olechno
Członek Zarządu
[podpis elektroniczny]

Marcin Kubrak
Członek Zarządu
[podpis elektroniczny]

Andrzej Kobielski
Członek Zarządu
[podpis elektroniczny]

Warszawa, 22 maja 2020

SPIS TREŚCI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Enter Air S.A. za okres od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019	2
1 List prezesa	4
2 Oświadczenia zarządu	4
3 Wybrane dane finansowe, zawierające podstawowe pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego	5
4 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019	6
4.1 Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i całkowitych dochodów	6
4.2 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
4.3 Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
4.4 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
5 Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
5.1 Dane organizacyjne jednostki dominującej	10
5.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	10
5.3 Opis organizacji Grupy Kapitałowej emitenta	11
5.4 Zmiany w strukturze jednostki gospodarczej	12
5.5 Podstawa sporządzenia i format sprawozdania finansowego	14
5.6 Zasady (polityka) rachunkowości i metody obliczeniowe	14
5.7 Zasady konsolidacji	39
5.8 Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019	40
6 Informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	66
6.1 Istotne zmiany wartości kwot szacunkowych prezentowanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub w poprzednich latach obrotowych	66
6.2 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	70
6.3 Wynagrodzenia kluczowych członków kadry kierowniczej	72
6.4 Pożyczki udzielone podmiotom powiązаныm	73
6.5 Transakcje z podmiotami powiązаныmi poprzez Głównego Akcjonariusza	74
6.6 Wynagrodzenie członków rady nadzorczej	74
6.7 Transakcje ze spółką Student Club Sp. z o.o.	74
6.8 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	74
6.9 Instrumenty finansowe	75
6.10 Wycena w wartości godziwej	79
6.11 Zdarzenia po dniu bilansowym	79
6.12 Sprawy sądowe	81
6.13 Wynagrodzenie firmy audytorskiej	81

1 LIST PREZESA

List prezesa został dołączony do niniejszego sprawozdania w formie osobnego dokumentu.

2 OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Informacja Zarządu Spółki dominującej - Enter Air S.A. w sprawie wyboru firmy audytorskiej została dołączona do niniejszego sprawozdania w formie dodatkowego dokumentu.

Również oświadczenie Zarządu Spółki dominującej oświadczające dotyczące danych finansowych zostało dołączone do niniejszego sprawozdania w formie odrębnego dokumentu.

3 WYBRANE DANE FINANSOWE, ZAWIERAJĄCE PODSTAWOWE POZYCJE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' EUR	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' EUR
Sprawozdanie z całkowitych dochodów				
Przychody netto ze sprzedaży	1.614.657	1.296.142	375.345	303.767
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	212.115	162.609	49.308	38.109
Zysk (strata) brutto z działalności operacyjnej	168.540	115.396	39.179	27.044
Zysk za rok obrotowy z działalności kontynuowanej	84.991	64.419	19.757	15.097
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	325.803	199.659	75.736	46.793
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(11.042)	(81.514)	(2.567)	(19.104)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(326.710)	(76.604)	(75.947)	(17.953)
Przepływy pieniężne netto razem	(11.949)	41.541	(2.778)	9.736
	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2019 000' EUR	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 000' EUR
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Rzeczowe aktywa trwałe	1.389.182	815.099	326.214	189.558
Aktywa obrotowe	212.020	209.075	49.787	48.622
Kapitał podstawowy	17.544	17.544	4.120	4.080
Kapitał własny	361.595	302.531	84.911	70.356
Zobowiązania długoterminowe	953.351	571.515	223.870	132.910
Zobowiązania krótkoterminowe	414.711	279.868	97.384	65.086

Zasady przeliczenia wybranych danych finansowych

Poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono według ustalonego przez NBP kursu wymiany złotego na EUR obowiązującego na dzień 31.12.2019 r., tj. 4,2585 PLN/EUR i dane porównywalne na dzień 31.12.2018 r., tj. 4,3 PLN/EUR.

Poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu sprawozdawczego tj. za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019 r. – 4,3018 PLN/EUR i dane porównywalne za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018 r. – 4,2669 PLN/EUR.

4 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2019

4.1 Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i całkowitych dochodów

	NOTA	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	1,2	1.614.657	1.296.142
Koszt własny sprzedaży	3	(1.402.542)	(1.133.533)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		212.115	162.609
Koszty sprzedaży	3	(993)	(1.957)
Koszty ogólnego zarządu	3	(36.559)	(31.618)
Pozostałe przychody operacyjne	4	458	844
Pozostałe koszty operacyjne	5	(7.196)	(390)
Odpis na szacowane straty kredytowe	5	715	(14.092)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		168.540	115.396
Koszty/przychody finansowe - netto	6	(74.863)	(34.656)
Wynik rozliczenia jednostek wycenianych metodą praw własności	pkt.5.4	14.162	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		107.839	80.740
Podatek dochodowy	7	(22.848)	(16.321)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		84.991	64.419
Wynik na działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto za okres obrotowy		84.991	64.419
Pozostałe całkowite dochody/straty za rok obrotowy		-	-
Suma całkowitych dochodów		84.991	64.419
Zysk (strata) netto przypadający(a):			
udziałowcom jednostki dominującej		84.991	64.419
udziałowcom niekontrolującym		-	-
Całkowity dochód ogółem przypadający:			
udziałowcom jednostki dominującej		84.991	64.419
udziałowcom niekontrolującym		-	-
Zysk (strata) netto na 1 akcję / udział w złotych przypadający dla udziałowców jednostki dominującej			
zwykły i rozwodniony (w złotych)	10	4,8445	3,6719

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

Szczegółowe informacje nt. przekształcenia danych porównawczych zostały zawarte w punkcie 6.1 niniejszego sprawozdania.

4.2 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	NOTA	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	11	1.389.182	815.099
Wartości niematerialne i prawne	12	994	249
Inwestycje	14	21.756	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26	-	-
Należności pozostałe	15	105.705	129.491
Razem Aktywa trwałe		1.517.637	944.839
Aktywa obrotowe			
Zapasy	16	6.029	4.932
Inne aktywa finansowe	14	15.624	-
Należności handlowe oraz pozostałe	17	95.619	73.183
Bieżące aktywa podatkowe	18	788	5.792
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	88.465	100.414
Rozliczenia międzyokresowe	20	5.495	24.754
Razem Aktywa obrotowe		212.020	209.075
Aktywa razem		1.729.657	1.153.914
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	21	17.544	17.544
Kapitał zapasowy	22	331.320	277.140
Rozliczenie połączenia	23	(38.655)	(38.655)
Zyski zatrzymane	24	(33.604)	(17.916)
Wynik okresu		84.991	64.419
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	25	(1)	(1)
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej		361.595	302.531
Udziały niekontrolujące		-	-
Razem kapitały własne		361.595	302.531
Zobowiązania długoterminowe			
Pożyczki i kredyty bankowe	29	1.007	1.800
Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26	29.199	20.583
Rezerwy długoterminowe	30	1.865	1.669
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu i inne finansowe	28	873.677	488.461
Rozliczenia międzyokresowe	31	47.603	59.002
Razem Zobowiązania długoterminowe		953.351	571.515
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	27, 33	120.921	134.301
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		4.205	3.920
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu i inne finansowe	28	199.283	61.331
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	29	31.166	21.081
Rezerwy krótkoterminowe	30	960	6.026
Rozliczenia międzyokresowe	31	13.912	18.082
Zobowiązania do wykonania świadczenia	32	44.264	35.127
Razem Zobowiązania krótkoterminowe		414.711	279.868
Pasywa razem		1.729.657	1.153.914

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

Szczegółowe informacje nt. przekształcenia danych porównawczych zostały zawarte w punkcie 6.1 niniejszego sprawozdania.

4.3 Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	NOTA	Kapitał podstawowy 000' PLN	Kapitał zapasowy 000' PLN	Rozliczenie połączenia 000' PLN	Zyski zatrzymane 000' PLN	Wynik okresu 000' PLN	Różnice kursowe z przeliczenia 000' PLN	Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej 000' PLN	Udziały niekontrolujące 000' PLN	Razem kapitały własne 000' PLN
Saldo na dzień 31.12.2017 opublikowane		17.544	228.750	(38.655)	(4.102)	58.390	(1)	261.926	-	261.926
Wdrożenie polityki komponentowej						(9.764)				
Korekty błędów z lat ubiegłych		-	-	-	(2.947)	(1.273)	-	(4.220)	-	(4.220)
Saldo na dzień 31.12.2017 (przekształcone)		17.544	228.750	(38.655)	(7.049)	47.353	(1)	247.942	-	247.942
Zmiany w kapitale własnym w roku 2018										
Dywidendy	9	-	-	-	-	(9.649)	-	(9.649)	-	(9.649)
Wdrożenie polityki komponentowej		-	-	-	(9.764)	9.764	-	-	-	-
Przeniesienie do zysków zatrzymanych i na kapitał zapasowy	22	-	48.390	-	170	(48.741)	-	(181)	-	(181)
Korekty błędów z lat ubiegłych	24	-	-	-	(1.273)	1.273	-	-	-	-
Wynik okresu		-	-	-	-	64.419	-	64.419	-	64.419
Saldo na dzień 31.12.2018 (przekształcone)		17.544	277.140	(38.655)	(17.916)	64.419	(1)	302.531	-	302.531
Zmiany w kapitale własnym w roku 2019										
Dywidendy	9	-	-	-	-	(12.281)	-	(12.281)	-	(12.281)
Wdrożenie polityki komponentowej		-	-	-	(624)	624	-	.0	-	.0
Przeniesienie do zysków zatrzymanych i na kapitał zapasowy	22	-	54.180	-	-	(53.970)	-	210	-	210
Korekty błędów z lat ubiegłych	24	-	-	-	(1.208)	1.208	-	-	-	-
Wdrożenie MSSF16	11, 36	-	-	-	(13.856)	-	-	(13.856)	-	(13.856)
Wynik okresu		-	-	-	-	84.991	-	84.991	-	84.991
Saldo na dzień 31.12.2019		17.544	331.320	(38.655)	(33.604)	84.991	(1)	361.595	-	361.595

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część. Szczegółowe informacje nt. przekształcenia danych porównawczych zostały zawarte w punkcie 6.1 niniejszego sprawozdania

4.4 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

noty objaśniające - punkt 6.8	Dane przekształcone	
	Za okres:	Za okres:
	od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) brutto	107.839	80.740
Korekty razem		
Amortyzacja	173.193	32.264
Zapłacony podatek dochodowy	(10.976)	(15.749)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	4.402	16.019
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	59.944	13.958
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	(3.638)	30
Zmiana stanu rezerw	(4.871)	(3.998)
Zmiana stanu zapasów	(1.097)	(993)
Zmiana stanu należności	(2.283)	11.131
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(9.747)	44.909
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	12.826	25.239
Inne korekty	211	(3.891)
	<u>217.964</u>	<u>118.919</u>
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	325.803	199.659
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy		
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	94.818	-
Z aktywów finansowych, w tym:	-	251
w jednostkach powiązanych	23.011	-
w pozostałych jednostkach	-	251
	<u>117.829</u>	<u>251</u>
Wydatki		
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(83.450)	(81.765)
Udzielone pożyczki	(37.822)	-
Inne wydatki inwestycyjne	(7.599)	-
	<u>(128.871)</u>	<u>(81.765)</u>
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(11.042)	(81.514)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy		
Kredyty i pożyczki	9.292	19.585
	<u>9.292</u>	<u>19.585</u>
Wydatki		
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(12.281)	(9.649)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego z wyłączeniem odsetek	(262.964)	(72.221)
Odsetki	(59.439)	(14.319)
Inne wydatki finansowe	(1.318)	-
	<u>(336.002)</u>	<u>(96.189)</u>
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(326.710)	(76.604)
Zwiększenie /zmniejszenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(11.949)	41.541
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	100.414	58.873
W tym wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	-	310
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego	88.465	100.414

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

Szczegółowe informacje nt. przekształcenia danych porównawczych zostały zawarte w punkcie 6.1 niniejszego sprawozdania.

5 WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5.1 Dane organizacyjne jednostki dominującej

Enter Air S.A. ("Spółka") została utworzona zgodnie ze statutem Spółki w formie aktu notarialnego z dnia 07 listopada 2012 roku jako Laruna Investments S.A. i została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000441533 w dniu 27 listopada 2012. W dniu 22 grudnia 2014 nazwa spółki została zmieniona na Enter Air S.A.

Dnia 22 grudnia 2014 roku Spółka objęła 100% udziałów w Enter Air sp. z o.o. Objęcie udziałów nastąpiło w trybie art. 430, 431 § 1 i 2 pkt 1, art. 432 oraz 433 § 2 KSH, tj. w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego Spółki poprzez emisję akcji serii B pokrytą wkładem niepieniężnym w postaci 100% udziałów w kapitale zakładowym Enter Air sp. z o.o. oraz znaku towarowego Enter Air. Kapitał zakładowy Enter Air S.A. został podwyższony o kwotę 10.443.750 zł tj. do kwoty 10.543.750 zł. Cena nominalna 1 akcji wyniosła 1 zł, a emisyjna 4 zł. Akcje zostały objęte przez dotychczasowych akcjonariuszy Spółki. W związku z tym od dnia przeprowadzenia transakcji Spółka objęła kontrolę nad Enter Air sp. z o.o. i tym samym stała się jednostką dominującą w stosunku do Enter Air sp. z o.o. i jej jednostek zależnych.

W dniu 23 lutego 2015 podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Enter Air S.A. w drodze emisji akcji zwykłych serii C w celu wprowadzenia akcji serii C do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. Emisja akcji nastąpiła w formie subskrypcji otwartej w rozumieniu Art. 431 § 2 pkt 3 KSH przeprowadzonej w drodze oferty publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz spółkach publicznych (Dz.U. z 2005 r. nr 184 poz.1539 ze zm.). W grudniu 2015 roku Enter Air S.A. w oparciu o ofertę publiczną wyemitowała 7.000.000 akcji serii C. Oferta została zakończona w dniu 8 grudnia 2015 roku. Cena nominalna 1 akcji wyniosła 1 zł, a cena emisyjna została ustalona na poziomie 14 zł. 14 grudnia był pierwszym dniem notowań Praw do Akcji na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. W dniu 30 grudnia 2015 Sąd rejestrowy dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Enter Air S.A.

Prospekt emisyjny do zapowiadanej emisji akcji serii D jest w trakcie zatwierdzania przez Komisję Nadzoru Finansowego. Decyzja co do harmonogramu emisji zostanie podjęta po zatwierdzeniu prospektu.

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ul. Komitetu Obrony Robotników 74.

5.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki:

– Grzegorz Wojciech Polaniecki	od 17.12.2014
– Mariusz Olechno	od 17.12.2014
– Marcin Andrzej Kubrak	od 17.12.2014
– Andrzej Przemysław Kobielski	od 17.12.2014

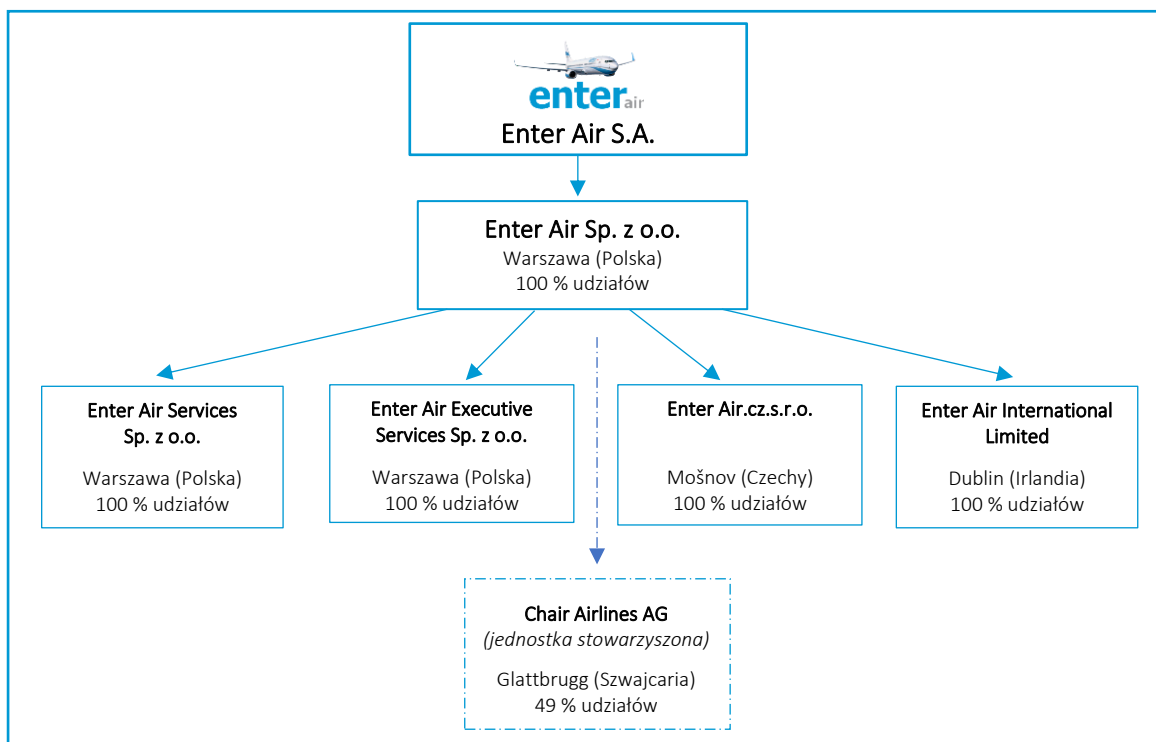
Skład Rady Nadzorczej:

– Ewa Kubrak	od 17.12.2014
– Piotr Przedwojewski	od 17.12.2014
– Joanna Braulińska-Wójcik	od 13.05.2015
– Paweł Brukszo	od 13.05.2015
– Patrycja Koźbiał	od 10.06.2015
– Dariusz Górski	od 24.06.2019
– Krzysztof Kaczmarczyk	od 24.06.2019
– Marek Młotek-Kucharczyk	od 17.05.2016 do 24.06.2019
– Michał Wnorowski	od 12.05.2017 do 23.06.2019

Do dnia publikacji niniejszego raportu skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

5.3 Opis organizacji Grupy Kapitałowej emitenta

Poniżej przedstawiono graficzną strukturę Grupy Kapitałowej emitenta z uwzględnieniem posiadanych udziałów:

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje jednostkę dominującą i wszystkie jej podmioty zależne oraz, wycenioną metodą praw własności, jednostkę stowarzyszoną.

Zgodnie ze statutem jednostki dominującej przedmiotem działalności jest między innymi:

- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania;
- pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.

Przedmiotem działalności Enter Air sp. z o.o. jest obsługa rynku krajowego i rynków zagranicznych w zakresie usług międzynarodowego czarteru lotniczego.

Spółki zależne: Enter Air Services Sp. z o.o. i Enter Air Executive Services Sp. z o.o. prowadzą działalność wspierającą na rzecz Enter Air sp. z o.o. w poszczególnych segmentach działalności:

- Spółka Enter Air Services Sp. z o.o. prowadzi działalność wspierającą w zakresie obsługi sprzedaży pokładowej na pokładach samolotów Enter Air sp. z o.o. oraz zatrudniania członków personelu kokpitowego i pokładowego wykonującego operacje lotnicze dla ww. przewoźnika. Począwszy od 3 kwartału 2017 spółka prowadzi także działalność wspierającą w zakresie obsługi technicznej floty Enter Air – przeglądów i napraw bieżących. Od kwietnia 2018 roku spółka obsługuje technicznie flotę Enter Air zgodnie z uzyskanym certyfikatem Part-145. W związku z nakładami na rozwój działalności obsługi technicznej samolotów dokonano podwyższenia kapitału w kwocie 7.000 tys. PLN.
- Spółka Enter Air Executive Services Sp. z o.o. wspiera Spółkę nadrzędną w zakresie przewozu załóg i dowozu części zamiennych do samolotów oraz mechaników w przypadku problemów technicznych poza głównymi bazami, posiadany przez nią samolotem dyspozycyjnym.

Spółki EnterAir.cz.s.r.o. i Enter Air International Limited nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

Chair Airlines AG jest jednostką stowarzyszoną, więcej szczegółów na jej temat zostało zawartych w punkcie 5.4 niniejszego sprawozdania.

Wszystkie Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Enter Air S.A. zostały utworzone na czas nieoznaczony.

5.4 Zmiany w strukturze jednostki gospodarczej

W 2019 roku nie nastąpiły zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Enter Air S.A. W Grupie nie dokonano połączenia jednostek, przejęcia ani też sprzedaży jednostek Grupy Kapitałowej, nie dokonywano również podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności.

Nabycie udziałów w Chair Airlines AG

W maju 2019 r. Grupa Kapitałowa Enter Air S.A. nabyła 49.9% akcji w spółce Germania Flug AG (obecnie: Chair Airlines AG) z siedzibą w Glattbruggu. Zarząd Jednostki Dominującej ocenił, iż nie posiada kontroli nad jednostką w rozumieniu zapisów MSSF 10.

Chair Airlines AG została zaklasyfikowana jako podmiot stowarzyszony m.in. ze względu na poniższe czynniki:

- Enter Air nie sprawuje władzy w rozumieniu MSSF 10.7 (a) – Enter Air nie ma możliwości bieżącego kierowania działaniami mającymi znaczący wpływ na wyniki finansowe Chair Airlines AG; liczba posiadanych akcji i tym samym praw głosów nie daje Enter Air możliwości sprawowania władzy; ani Zarząd, ani kluczowy personel kierowniczy Chair nie jest powiązany z Enter Air.
- Enter Air nie ma możliwości wywierania wpływu na przypisane mu wyniki finansowe (MSSF 10.7 (c)) a ekspozycja na zmienne wyniki Chair ogranicza się tylko do przypadającego mu udziałowi w wyniku finansowym (MSSF 10.7 (b)).
- Wprowadzie umowa inwestycyjna zawiera opcję nabycia przez Enter Air w przeciągu 3 lat większego pakietu akcji (łącznie do 80%), które można rozumieć jako potencjalne znaczące prawa głosu (MSSF 10, B47), niemniej jednak Spółka nie planuje z tego prawa skorzystać, gdyż traktuje opcję jedynie jako prawa ochronne.

Jednocześnie Grupa posiada w stosunku do Chair Airlines AG, tzw. znaczący wpływ zdefiniowany w MSR 28 jako władza pozwalająca na uczestniczenie w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki. W oparciu o powyższe, inwestycję w akcje w Chair Airlines AG ujmowane są jako inwestycje w jednostki stowarzyszone w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i wyceniane metodą praw własności.

Sprzedającym akcje był Albex Aviation AG z siedzibą w Zürichu oraz osoby fizyczne. Spółka do dnia nabycia ww. akcji nie posiadała innych akcji w spółce Chair Airlines AG. Cena transakcyjna wyniosła 150 tysięcy franków szwajcarskich za 49,9% akcji i o taką kwotę został podniesiony kapitał własny Spółki Chair Airlines AG. Dodatkowo Enter Air Sp. z o.o. w ramach transakcji nabycia akcji dokonała dopłaty do kapitału Spółki Chair o wartości 1.857 tysięcy franków szwajcarskich. Po nabyciu akcji Spółce Chair Airlines AG udzielono pożyczek wspierających działalność o łącznej wartości 6.500 tysięcy dolarów amerykańskich, ich saldo na dzień 31.12.2019 to 3.500 tys. USD.

Spółka Chair Airlines AG jest spółką prawa szwajcarskiego prowadzącą działalność lotniczą na podstawie koncesji lotniczej wydanej przez szwajcarski organ nadzoru nad rynkiem lotniczym. Spółka od 5-ciu lat prowadzi przewozy regularne i czarterowe z wykorzystaniem 3 samolotów Airbus A319, operuje na rynkach europejskich oraz popularnych kierunkach wakacyjnych w Afryce i na Bliskim Wschodzie.

Przeprowadzenie powyższej transakcji jest zgodne ze strategią rozwoju Grupy Enter Air, gdyż pozwoli Grupie na ekspansję na niemieckojęzyczne rynki.

Rozliczenie nabycia udziałów w Chair Airlines AG metodą praw własności

Po upadku spółki matki, Spółka Chair Airlines AG ciągu 2019 roku odbudowywała zasoby związane z obiegiem informacji finansowych. Sprawozdanie finansowe za pełny 2019 rok zostało zbadane przez biegłego rewidenta Panarex Revisions + Treuhand AG w celu spełnienia obowiązków wynikających ze Swiss Code Obligations i uzyskało opinię bez zastrzeżeń.

Z uwagi na ograniczenia systemowe i trudności z dostępem do danych wynikłe po upadku spółki matki, przedstawiony na dzień rozliczenia tzw. znaczącego wpływu bilans oraz rachunek zysków i strat zawiera istotne szacunki. Szacunki te dotyczą głównie kosztów ponoszonych w okresie przed dniem nabycia udziałów przez Grupę Kapitałową Enter Air, a których nie udało się w istotnym zakresie z dokumentami źródłowymi. Należy zaznaczyć jednak że szacunki te zostały rozliczone w księgach rachunkowych Spółki do końca 2019 roku.

Mimo powyżej opisanych szacunków, łączny wpływ ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy spółki Chair metodą praw własności jest taki sam niezależnie od mogących wystąpić błędów w przedstawionych danych na 31 maja 2019 roku – ponieważ łączny zysk z ujęcia Chair metodą praw własności składa się z zysku na okazjnym przejęciu oraz udziału w zmianie kapitałów własnych od 31 maja do 31 grudnia 2019 r.

W ramach dostosowywania standardów rachunkowości obowiązujących w obu podmiotach, w sprawozdaniu spółki Chair rozpoznano aktywa z tytułu praw do użytkowania samolotów oraz zobowiązania z tego tytułu (MSSF 16). Nie zidentyfikowano innych istotnych różnic w zakresie stosowanych standardów wyceny.

Ponadto w ramach procedury rozliczenia nabycia tzw. znaczącego wpływu dokonano wyceny do wartości godziwej i wprowadzenia do sprawozdania Chair tzw. slotów lotniskowych będących w posiadaniu Chair na lotnisku w Zurichu (slot jest przedziałem czasu na start i lądowanie w porcie lotniczym). Według Grupy Enter Air w związku ze znacznym wzrostem ruchu lotniczego na świecie w ostatnich 10 latach, przy jednoczesnym braku poprawy przepustowości portów lotniczych (szczególnie popularnych, do których należy zaliczyć Zurich), sloty są niezwykle cennymi wartościami niematerialnymi, które mogą decydować o decyzjach inwestycyjnych w podmioty z branży lotniczej.

Poniżej zaprezentowano szczegóły dotyczące rozliczenia nabycia udziałów metodą praw własności (w tys. PLN):

Udział w wartości godziwej aktywów netto (49%) na dzień nabycia	24.682
Cena nabycia	7.599
Zysk na okazjnym przejęciu	17.083
Wartość udziałów CHAIR metodą MPW (49% kapitału własnego Chair na dzień 31.12.2019)	21.761
Udział w zmianie kapitałów własnych w okresie 31.05-31.12.2019	(2.921)

W kolejnej tabeli zaprezentowano dane finansowe spółki Chair Airlines AG według stanu na dzień 31.12.2019 przekształcone do Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

	000' PLN
Aktywa trwałe	
Środki trwałe	702
Prawa do użytkowania	76.400
Wartości niematerialne	155.296
Aktywa finansowe	10.082
Razem Aktywa trwałe	242.480
Aktywa obrotowe, w tym:	
Środki pieniężne	23.508
Razem Aktywa obrotowe	43.848
RAZEM Aktywa	286.328
Kapitał własny	43.523
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe, w tym:	
Rezerwy na podatek odroczony	30.449
Z tyt. leasingu	57.153
Razem Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	115.051
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe, w tym:	
Z tyt. dostaw i usług	32.653
Z tyt. leasingu	19.887
Inne zobowiązania	4.141
Rozliczenia międzyokresowe, zobowiązania do wykonania świadczenia	6.976
Razem Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	127.754
RAZEM Pasywa	286.328

Wartości niematerialne i prawne zaprezentowane w powyższej tabeli dotyczą slotów lotniskowych.

Wynik finansowy spółki Chair za okres 01.01-31.12.2019 wyniósł -7.849 tys. CHF (strata), co jest rezultatem szeregu zdarzeń jakie miały miejsce w roku 2019, a przede wszystkim upadłości spółki matki i konieczności poniesienia istotnych kosztów związanych z „usamodzielnieniem się”.

Enter Air wszedł do grona udziałowców Chair w maju 2019, kiedy to Spółka Chair była w złym stanie, aczkolwiek z dobrymi perspektywami. Ówczesny inwestor (Albex) poszukiwał wspólnika branżowego, który wniósłby doświadczenie i pomógł w restrukturyzacji. Chair Airlines były zbyt małą linią by samodzielnie stawić czoła konkurencji na rynku szwajcarskim, który jest zdominowany przez grupę Lufthansy.

Enter Air szukał od dłuższego czasu możliwości wejścia na rynki niemieckojęzyczne, jednak budowa własnej firmy wiązała się dużym ryzykiem i kosztami. Pomimo nieuniknionych kosztów restrukturyzacji Chair był o wiele tańszą opcją niż budowa własnej spółki od zera. Chair wybrał jak najszybszą ścieżkę restrukturyzacji, ponosząc duże koszty w pierwszych 12 miesiącach. Poczynione kroki restrukturyzacyjne uelastyczyły model biznesowy firmy i istotnie ją wzmocniły.

W 2019 roku Spółka Chair Airline AG nie wypłacała dywidend do Enter Air Sp. z o.o.

5.5 Podstawa sporządzenia i format sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi Interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (zwanymi dalej MSR oraz łącznie zasadami rachunkowości przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej).

Prezentowane roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone także zgodnie z § 71 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

5.6 Zasady (polityka) rachunkowości i metody obliczeniowe

Przyjęte w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Enter Air S.A. zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi w porównywalnym, poprzednim roku obrotowym, za wyjątkiem nowych i zmienionych standardów, które mają zastosowanie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 r.

Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w zakresie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych standardów interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku.

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Spółki:

W niniejszym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2019 r.:

- MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Nowy standard ustanowił zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 zniósł klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadził jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca jest zobowiązany ująć:
 - aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz
 - amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtórzył regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

- Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem. Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie, z możliwością jej wcześniejszego zastosowania. Na skutek zmiany do MSSF 9, jednostki będą mogły wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy. Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
- Zmiany do MSR 28 "Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach". Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Zmiany do MSR 28 "Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach" wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu. Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
- KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego. KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. KIMSF 23 wyjaśnia ujęcie podatku dochodowego, w przypadku gdy nie ma pewności, czy zastosowane przez jednostkę podejście podatkowe zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe. W przypadku gdy jest prawdopodobne, że organy podatkowe zaakceptują zastosowane podejście podatkowe, należy ująć podatki w sprawozdaniu finansowym spójnie z zeznaniami podatkowymi bez odzwierciedlenia niepewności w ujęciu podatku bieżącego i odroczonego. W przeciwnym wypadku podstawę opodatkowania (lub stratę podatkową), wartości podatkowe oraz niewykorzystane straty podatkowe należy ująć w kwocie, która w lepszy sposób odzwierciedli rozstrzygnięcie niepewności, przy wykorzystaniu metody jednego najbardziej prawdopodobnego wyniku lub metody wartości oczekiwanej (sumy ważonych prawdopodobieństwem możliwych rozwiązań). Przy ocenie prawdopodobieństwa akceptacji jednostka powinna założyć, że organy podatkowe dokonają weryfikacji niepewnego ujęcia podatkowego oraz mają pełną wiedzę o tym zagadnieniu. Spółka nie oczekuje, aby zmiany miały wpływ na sprawozdanie finansowe.
- Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. "Roczne zmiany MSSF 2015-2017", które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 "Połączenia jednostek", MSSF 11 "Wspólne ustalenia umowne", MSR 12 "Podatek dochodowy" oraz MSR 23 "Koszty finansowania zewnętrznego". Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny. Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

- MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Zmiany do MSR 19 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń. Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie:

- Zmiany powiązane są z wprowadzeniem wspólnych ram mających zapewnić dokładność i rzetelność indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub pomiaru funduszy inwestycyjnych w Unii i polega na przyjęciu w UE poprawek następujących standardów:
 - MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena
 - MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji
 - MSSF 9 Instrumenty finansoweZmiany będą obowiązywać od pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2020 r. lub później.
- Ponadto w dniu 29.11.2019 zatwierdzono zmiany, których celem jest poprawa sposobu przekazywania informacji finansowych – definicja pojęcia „istotne”, w zakresie następujących standardów:
 - MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych
 - MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów
- Oraz wynikające ze zmian w odniesieniach do założeń koncepcyjnych w MSSF (zastąpienie odniesień do poprzednich założeń). Zmiany będą obowiązywać od pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2020 r. lub później.
- Zmiana do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” definicja przedsięwzięcia (obowiązująca w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przyjęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE:

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Klasyfikacja zobowiązań jako długo i krótkoterminowe (opublikowano 23 stycznia 2020) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 lub później.

Według szacunków Spółki, wyżej wymienione nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE. Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Analiza wpływu MSSF 16 „Leasing” na sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej

Z dniem 1 stycznia 2019 roku wszedł w życie nowy standard dotyczący leasingu - MSSF 16-Leasing, który określił zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania dotyczące leasingu. MSSF 16 zniósł klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodną z MSR 17 i wprowadził jeden model dla ujęcia księgowego leasingu

przez leasingobiorcę. Grupa, korzystając z zapisów par. C1 MSSF 16, zdecydowała się zastosować MSSF 16 do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019, a korzystając z zapisów par. C5 lit. b) MSSF 16 wdrożyła standard w tej właśnie dacie bez przekształcania danych porównawczych.

Wartość prawa do użytkowania w Enter Air Sp. z o.o. na dzień wprowadzenia dotyczyła 13 samolotów i została wyceniona w wysokości równej kwocie zobowiązania leasingowego określonego jako bieżąca wartość przyszłych płatności stałych opłat leasingowych zdyskontowanych przy użyciu stopy bazowej z nowo podpisanej umowy leasingu finansowego, o wartości 5,179 %. Ponadto, w związku z nowym standardem, do ksiąg Spółek wprowadzono prawa do użytkowania dotyczące najmu lokali użytkowych.

Nowy standard MSSF 16 wpłynął znacząco kwoty prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej poprzez ujęcie praw do użytkowania aktywów oraz zobowiązań z tytułu leasingu, jak również istotnie zmienił sprawozdanie z całkowitych dochodów. W związku z przeklasyfikowaniem na leasing finansowy umów dotychczas traktowanych jako leasing operacyjny, w sprawozdaniu tym pojawiły się koszty amortyzacji, odsetki a także różnice kursowe związane z wyceną zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów. Szczegółowe dane pokazujące wpływ zastosowania MSSF 16 zostały ujęte w notcie 36.

Wpływ KIMSF 23 „Niepewność co do ujęcia podatku dochodowego” na sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej

Na dzień bilansowy w Grupie nie zidentyfikowano ryzyka co do sposobu ujęcia i wyceny aktywów i zobowiązań z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego.

Kontynuacja działalności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli co najmniej do dnia 31 grudnia 2019 roku. Zarząd Spółki dominującej nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia istotnych faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Pandemia COVID-19 wywarła znaczny wpływ na działalność Grupy w roku 2020, w związku z tym Zarząd Enter Air zidentyfikował okoliczności, które mogą powodować ryzyko utraty płynności, jednakże Zarząd Enter Air stoi na stanowisku, iż nie jest z nim związana istotna niepewność, która może budzić znaczącą wątpliwość co do zdolności Grupy do kontynuacji działalności, nawet przy spełnieniu się negatywnych scenariuszy rynkowych.

1. Już w marcu 2020 roku Grupa podjęła działania obniżające koszty stałe – m.in.:
 - a. za akceptacją pracowników obniżono wynagrodzenia,
 - b. renegocjowano warunki umów leasingowych w celu zawieszenia płatności rat leasingowych:
 - 8 samolotów ma odroczone raty za kwiecień-czerwiec o trzy miesiące,
 - 4 samoloty ma odroczone raty za kwiecień-czerwiec o trzy miesiące z opcją przesunięcia spłaty na 12 miesięcy,
 - 2 samoloty mają odroczone raty za kwiecień-czerwiec o 12 miesięcy,
 - 1 samolot ma odroczone raty za kwiecień-czerwiec i rozłożone na 15 miesięcy,
 - 2 samoloty mają odroczone raty za kwiecień-czerwiec i rozłożone na 4 lata,
 - 2 samoloty mają odroczone raty za kwiecień-czerwiec i odroczone za 7 miesięcy,
 - jeden samolot jest w formule PBH na 12 miesięcy,
 - 1 samolot ma odroczone raty za kwiecień-czerwiec i rozłożone na 2021 rok,
 - 3 samoloty mają odroczone raty za kwiecień-czerwiec i rozłożone na 24 miesiące,
 - c. renegocjowano umowy najmu powierzchni operacyjnej na lotniskach – uzyskano redukcję 50% kosztów czynszu, co dało łączną kwotę oszczędności na poziomie 30 tys. zł miesięcznie.
 - d. wstrzymano inwestycje w sprzęt, modernizacje oraz zakupy,
 - e. zmieniono część umów kosztowych tak, by koszty były ponoszone tylko w przypadku wykonywania operacji,

- f. zabezpieczono rejsy przy wykorzystaniu mechaników dostępnych w Enter Air Services, by nie było konieczne korzystanie z usług innych podmiotów.
2. Grupa jest notowana na giełdzie – wraz z wejściem na giełdę w grudniu 2015 roku pozyskano ok. 100 mln zł dokapitalizowania z przeznaczeniem na zakup nowych samolotów. Znaczna część tych środków jest nadal dostępna w postaci depozytu na dostawy samolotów (PDP Boeing). W przypadku wystąpienia problemów z płynnością, Grupa planuje przesunąć dostawy samolotów od Boeinga o ponad 2 lata, w związku z czym otrzyma zwrot wpłaconych PDP, które w przypadku przesunięcia dostawy nie byłyby jeszcze wymagane (zgodnie z umową płacone są z 24 miesięcznym wyprzedzeniem).
3. Grupa Enter Air jest od początku działalności rentowna, dzięki czemu może liczyć na wsparcie banków i innych instytucji finansowych. Szereg banków takich jak PKO BP, Pekao SA, mBank, ING Bank oraz BNP, zaoferowało pozyskanie dodatkowych linii kredytowych ze wsparciem BGK. Limit takiej pomocy wynosi 250 mln zł, są to środki aż nadto wystarczające by zapewnić kontynuację działalności spółki.
4. Grupa rozpoczęła proces pozyskiwania wsparcia z PFR. Rozważane są dwa rodzaje wsparcia: płynnościowe, czyli pożyczka, a także pomoc publiczna, która może być umorzona w 75%. Enter Air może starać się o wsparcie w kwocie dochodzącej do ok. 400 mln zł, jeśli będzie taka potrzeba.
5. Enter Air jest znaczącym graczem na rynku polskim (obsługa ponad 40% rynku) oraz europejskim. Nie jest spodziewane całkowite załamanie się rynku turystycznego, touroperatorzy z którymi współpracuje Enter Air mają stabilną sytuację finansową i odpowiednie zasoby gotówki. Przy założeniu braku formalnych ograniczeń popyt w 2020 roku nie powinien się znacząco ograniczyć, ludzie na pewno będą chcieli polecieć na wakacje. Szacuje się spiętrzenie wyjazdów w sierpniu i wrześniu.

W ramach analizy dotyczącej kontynuowania działalności Zarząd wziął pod uwagę szereg scenariuszy rynkowych jakie mogą wystąpić w związku z pandemią COVID-19. Analizowano scenariusze zakładające powrót do latania szybki, wolny oraz scenariusz zakładający, że do końca roku nie będzie latania. W każdym scenariuszu rozpatrzono możliwości dopasowywania skali zasobów, a tym samym skali kosztów stałych do skali działalności. Z przeprowadzonych analiz wynika, iż Grupa posiada wystarczające środki własne oraz możliwości pozyskania środków dodatkowych by przetrwać w każdym scenariuszu. Model biznesowy pozwala na elastyczne dopasowanie się do warunków rynkowych.

Ponadto, według obecnej wiedzy na dzień złożenia sprawozdania, scenariusz najbardziej pesymistyczny nie będzie miał miejsca, gdyż większość krajów do których lata Enter Air ogłasza otwarcie swoich granic w ciągu kilku tygodni, a informacje z rynku potwierdzają istnienie popytu na latanie. Zarząd nie widzi także zagrożenia dla kondycji finansowej kontrahentów, gdyż z zasady kontrakty podpisane są jedynie z najbogatszymi i najbardziej stabilnymi podmiotami na rynku. Dodatkowo, Zarząd podjął kroki w celu skorzystania z Tarczy pomocowej zaoferowanej przez Rząd, która jest w stanie zagwarantować Grupie możliwość utrzymania zasobów operacyjnych, tak aby nie trzeba było ich redukować, oraz ponownie odbudowywać po ustąpieniu kryzysu.

Podsumowując, mimo zaistnienia okoliczności mających negatywny wpływ na działalność Grupy, w ocenie Zarządu na dzień dzisiejszy nie istnieje znacząca niepewność co do kontynuowania działalności przez Grupę.

Dodatkowe informacje na temat pandemii COVID-19 zostały ujęte w nocy dotyczącej zdarzeń po dniu bilansowym (punkt 6.11 niniejszego sprawozdania).

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej, jest jednocześnie walutą podstawowego środowiska gospodarczego Grupy, jakim jest polski rynek turystyczny. Dane w sprawozdaniach finansowych zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

Kursy walut obcych

Do wyceny pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego z sytuacji finansowej wyrażonych w walutach obcych przyjęto następujące kursy walut obcych w złotych:

	EUR	USD	GBP
31.12.2018	4,3000	3,7597	4,7895
31.12.2019	4,2585	3,7977	4,9971

Zasady rachunkowości przyjęte i stosowane przez Grupę Kapitałową

Metody wyceny aktywów i pasywów

Składniki aktywów i pasywów prezentuje się i wycenia w sposób przedstawiony poniżej.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowy majątek trwały stanowią zasoby kontrolowane przed Spółką w wyniku zdarzeń z przeszłości, z których według oczekiwań Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne i które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub w dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania ich do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż rok.

Pozycje rzeczowego majątku trwałego są ujmowane jako składnik aktywów, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów oraz cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów można wycenić w wiarygodny sposób.

Korzyści ekonomiczne nie muszą mieć charakteru bezpośredniego. Rzeczowe aktywa trwałe mogą zostać nabyte ze względów bezpieczeństwa lub ochrony środowiska. Nabycie tego rodzaju rzeczowych aktywów trwałych, mimo, iż nie przyczynia się bezpośrednio do zwiększenia przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z żadną konkretną pozycją rzeczowych aktywów trwałych, może okazać się niezbędne dla jednostki gospodarczej w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych z jej aktywów.

Okres użytkowania rzeczowego aktywa trwałego jest:

- okresem czasu, w którym według przewidywań, dany składnik aktywów będzie użytkowany przez jednostkę lub
- liczbą jednostek produkcji lub podobnych jednostek, które według przewidywań jednostka uzyska z danego składnika aktywów.

Rzeczowe aktywa trwałe są prezentowane w sprawozdaniu finansowym w podziale na następujące grupy:

- grunty, budynki i budowle,
- środki transportu i urządzenia,
- środki trwałe w budowie,
- wyposażenie i inne aktywa trwałe.

Środki trwałe nie spełniające zapisu definicji środków trwałych o przeznaczeniu na potrzeby jednostki przekwalifikowywane są do inwestycji.

Ujęcie początkowe rzeczowych aktywów trwałych w księgach

Pozycję rzeczowego majątku trwałego, która kwalifikuje się do ujęcia jako składnik aktywów, wycenia się początkowo w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia pomniejszonego w kolejnych okresach o odpisy amortyzacyjne oraz utratę wartości.

Przez cenę nabycia lub koszt wytworzenia rozumie się kwotę zapłaconych środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów lub wartość godziwą innych dóbr przekazanych z tytułu nabycia składnika aktywów w momencie jego nabycia lub wytworzenia.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych należy ująć jako składnik aktywów, wtedy i tylko wtedy, gdy:

- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikami aktywów oraz
- cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez jednostkę można wycenić w wiarygodny sposób.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów obejmuje:

- cenę zakupu, łącznie z cłami importowanymi i bezzwrotnymi podatkami dotyczącymi zakupu pomniejszoną o opusty handlowe i rabaty,
- wszystkie inne pozwalające się bezpośrednio przyporządkować koszty poniesione w celu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami Zarządu,
- szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym się znajdował, do których Spółka jest zobowiązana w związku z nabyciem pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

W przypadku wytworzenia składnika we własnym zakresie do kosztów wytworzenia zalicza się:

- koszty bezpośrednie,
- koszty pośrednie,
- koszty finansowania zewnętrznego.

Kosztami bezpośrednimi są między innymi:

- koszty przygotowania miejsca użytkowania środka trwałego,
- koszty początkowej dostawy,
- koszty instalacji,
- koszty sprawdzenia, czy składnik aktywów działa poprawnie, pomniejszone o przychody netto ze sprzedaży wyrobów wytworzonych w trakcie dostosowania środka trwałego,
- honoraria za profesjonalne usługi.

Przykładowymi kosztami, które nie stanowią części ceny nabycia lub kosztu wytworzenia są:

- koszty otwarcia nowego zakładu,
- koszty związane z rozpoczęciem wytwarzania nowego produktu lub świadczenia nowej usługi,
- koszty rozpoczęcia działalności w nowej lokalizacji lub wśród nowego segmentu klientów,
- koszty administracyjne oraz inne ogólne koszty pośrednie.

Do kosztów finansowania zewnętrznego, uwzględnianych w wycenie środków trwałych, wytwarzanych we własnym zakresie zalicza się:

- odsetki dotyczące krótko i długoterminowych pożyczek i kredytów,
- dyskonta związane z pożyczkami i kredytami,
- koszty poniesione w związku z pozyskaniem pożyczek i kredytów,
- obciążenia finansowe związane z leasingiem finansowym,
- różnice kursowe związane z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Do wartości początkowej nie zalicza się:

- kosztów powstałych w toku wytworzenia składnika we własnym zakresie, jeżeli dotyczą one ponadnormowego zużycia materiałów lub robocizny,
- kosztów wynikających z braku wiedzy lub nieefektywnego zorganizowania przebiegu procesu produkcyjnego,
- niezrealizowanych zysków wewnętrznych,
- kosztów o charakterze administracyjnym,
- kosztów finansowania zewnętrznego związanych okresem, w którym proces wytwarzania środka trwałego zostanie przerwany.

Składnik rzeczowych aktywów trwałych nabyty w drodze wymiany w zamian za inny składnik aktywów jest wyceniany w ustalonej w wiarygodny sposób wartości godziwej, którą stanowi ekwiwalent wartości godziwej składnika aktywów oddanego w ramach wymiany, skorygowanej o kwotę przekazanych środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów.

W przypadku braku możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej aktywów przyjmuje się bilansową wartość aktywów, które są oddane w transakcji.

Sposoby ujęcia i wyceny składnika rzeczowych aktywów trwałych użytkowanego na podstawie umowy leasingu finansowego są uregulowane w dalszej części niniejszego sprawozdania, dotyczącej leasingu (umowy dzierżawy).

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów. Mogą też obejmować koszty niewielkich części zamiennych, jak również koszty innych części zamiennych, jeśli jednostka oczekuje, że będą one wykorzystywane przez czas krótszy niż jeden okres.

Późniejsze nakłady odnoszące się do pozycji rzeczowego majątku trwałego zwiększają wartość bilansową tego środka trwałego, o ile jest prawdopodobne, że Spółka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne, które przewyższają korzyści możliwe do osiągnięcia w ramach pierwotnie oszacowanego poziomu wyników działalności uzyskiwanych z już posiadanego aktywa.

Przykładami ulepszeń są:

- modyfikacja urządzeń powodująca wydłużenie okresu użytkowania oraz zwiększenie zdolności produkcyjnych,
- udoskonalenie maszyny prowadzące do zwiększenia jakości produkcji,
- modernizacja procesu wytwarzania powodująca zmniejszenie dotychczasowych kosztów eksploatacji.

Wartość ponoszonych nakładów na generalny przegląd zwiększa wartość części składowej składnika aktywów i podlega amortyzacji przez okres jej użytkowania – do następnego przeglądu.

Wszelkie pozostałe późniejsze nakłady są ujmowane jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Wycena rzeczowych składników majątku trwałego na dzień bilansowy

Rzeczowy majątek trwały jest wyceniany według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujmowane w pozostałych kosztach operacyjnych.

Amortyzacja

Rzeczowe składniki majątku trwałego są amortyzowane metodą liniową w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania.

Ustalając stawki amortyzacyjne Spółka bierze pod uwagę:

- okres i tryb konsumpcji korzyści ekonomicznych, uwzględniających warunki technologiczne, komercyjne i ekonomiczne,
- powiązanie lub zależność danego składnika z innymi składnikami o krótszym okresie użytkowania,
- wartość końcową po jego użytkowaniu,
- ograniczenia prawne.

Wartością podlegającą amortyzacji jest cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszone o wartość końcową tego składnika.

Wartość końcową stanowi kwota netto, którą Spółka spodziewa się uzyskać na zakończenie okresu użytkowania składnika aktywów, po odliczeniu oczekiwanych kosztów zbycia.

Okres użytkowania składnika aktywów rozumie się jako oczekiwana przydatność składnika aktywów dla Spółki.

Spółka rozpoczyna amortyzację środka trwałego wówczas, gdy jest on dostępny do użytkowania, to znaczy w momencie dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa.

Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości umorzeń z wartością początkową danego środka trwałego (czyli gdy zostanie całkowicie zamortyzowany) lub gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży (lub włączony do grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży) – zgodnie z MSSF 5 lub gdy zostanie usunięty z bilansu.

Nie zaprzestaje się naliczania odpisów amortyzacyjnych w okresach, w których składnik majątkowy jest bezczynny lub wycofany z aktywnego użytkowania.

Odpisy amortyzacyjne za każdy okres są ujmowane jako koszt danego okresu, o ile nie są wliczone w wartość bilansową innego składnika aktywów na przykład kosztu wytworzenia zapasów lub składnika wartości niematerialnych.

Umorzeń środków trwałych o niskiej jednostkowej wartości początkowej nie przekraczającej 10.000 zł dokonuje się w sposób uproszczony przez dokonanie jednorazowego odpisu całej wartości początkowej w miesiącu przyjęcia do użytkowania.

Nie podlegają amortyzacji grunty ze względu na nieograniczony okres użytkowania. Spółka nie amortyzuje także zakwalifikowanego do gruntów prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Okresowa weryfikacja okresów i indywidualnych stawek amortyzacji

W związku z oceną przydatności gospodarczej posiadanych aktywów trwałych należy dokonać określenia okresu ich ekonomicznej użyteczności. Poprawność stosowanych okresów, stawek amortyzacji i wartości końcowej środków trwałych powinna być okresowo weryfikowana, powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych. Przy ustaleniu okresów i indywidualnej stawki amortyzacji dla celów bilansowych należy uwzględnić:

- liczbę zmian, na których pracuje środek trwały,
- tempo postępu techniczno-ekonomicznego,
- wydajność środka trwałego mierzona liczbą godzin jego pracy lub liczbą wytworzonych produktów albo innym właściwym miernikiem,
- prawne lub inne ograniczenia czasu używania środka trwałego.

Weryfikacja okresów, wartości końcowej i stawek amortyzacji dla celów bilansowych powinna być przeprowadzana nie rzadziej niż na dzień bilansowy.

Okresowa ocena przydatności posiadanych rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje oceny, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W przypadku stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwanej tego składnika aktywów. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje obniżona do poziomu jego wartości odzyskiwalnej wtedy i tylko wtedy, gdy wartość odzyskiwalna tego składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej. Kwota tej obniżki stanowi odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości aktywów wykazywanych według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w przyszłych okresach skorygowaniu ulegają odpisy amortyzacyjne dotyczące danego składnika, aby w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika dokonać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej, pomniejszonej o wartość końcową.

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje oceny, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach ubiegłych, w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, albo powinien być zmniejszony. Jeśli takie przesłanki występują, Spółka, z uwzględnieniem MSR 36, szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów i do tej wysokości podwyższa wartość bilansową składnika aktywów. Kwota podwyższenia stanowi odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości. Wartość bilansowa składnika aktywów, która została podwyższona w wyniku odwrócenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości nie powinna przekroczyć wartości bilansowej, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), jeśli w latach ubiegłych w ogóle nie ujęto by odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika.

Usunięcie ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Wartość bilansowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej:

- w chwili zbycia tej pozycji lub
- kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jej użytkowania i następującego po nim zbycia.

Zyski i straty wynikające z faktu usunięcia pozycji rzeczowych aktywów trwałych z bilansu, ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie usunięcia z bilansu (chyba że odpowiednie jest inne podejście do transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego). Zyski nie są klasyfikowane jako przychód.

Zyski i straty wynikające z faktu usunięcia pozycji rzeczowych aktywów trwałych z bilansu, są ustalone jako różnica między przychodami netto ze zbycia (jeśli takie były) a wartością bilansową tej pozycji.

Zbycie pozycji rzeczowych aktywów trwałych może mieć różną postać (np. sprzedaż, leasing zwrotny lub darowizna).

Komponenty, przeglądy

W ramach istotnych rzeczowych aktywów trwałych (samoloty) wydzielane są komponenty:

- Każdy samolot w leasingu finansowym jest dzielony na 3 komponenty fizyczne (silnik_1, silnik_2, kadłub), nie rozpoznaje się innych istotnych komponentów, których okres użyteczności jest krótszy niż pozostałych elementów samolotu.
- Wewnątrz komponentów fizycznych, na początku umowy leasingowej, tworzy się komponenty remontowe, odpowiadające kosztom dużych, strukturalnych przeglądów, które będą miały się odbyć w kolejnych latach. Komponenty te są utworzone w części odpowiadającej okresowi od początku umowy leasingu do szacowanego dnia wystąpienia kolejnego remontu i umarzane właśnie przez ten okres.
- Dla komponentów samolotu (silnik_1, silnik_2, kadłub), dla których nie przewiduje się przeglądów w trakcie trwania umowy nie wydziela się komponentów, ponieważ, przy założeniu braku kontynuacji użytkowania samolotu po okresie leasingu, wydzielenie komponentów, nie ma wpływu na łączną okresową wartość amortyzacji/umorzenia.
- Nie wydziela się komponentów dla umów, które według MSR 17 były umowami leasingu operacyjnego, ponieważ wydzielenie nie ma wpływu na łączną okresową wartość amortyzacji/umorzenia.
- W dacie kolejnego przeglądu tworzy się nowy komponent remontowy, który, przy założeniu wykonywania dużych remontów średnio co 10 lat, będzie umarzany stawką amortyzacji równą 10%.

Prawa do użytkowania aktywów

Na początku umowy jednostka ocenia, czy umowa jest leasingiem, czy zawiera leasing. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Grupa ocenia ponownie, czy umowa jest leasingiem lub czy zawiera leasing tylko wtedy, gdy warunki umowy ulegną zmianie. Aby ocenić, czy umową przekazuje się prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem danego składnika aktywów przez dany okres, Grupa ocenia, czy przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie następującymi prawami:

- prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz
- prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Data rozpoczęcia leasingu to data, w której leasingodawca udostępnia bazowy składnik aktywów, czyli taki który stanowi przedmiot leasingu i w przypadku którego leasingodawca zapewnił leasingobiorcy prawo do użytkowania tego składnika aktywów, do użytkowania przez leasingobiorcę.

Okres leasingu to nieodwołalny okres, przez który leasingobiorca ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów, wraz z:

- okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa; oraz

- okresami, w których można wypowiedzieć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tego prawa.

Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania to składnik aktywów, który reprezentuje prawo leasingobiorcy do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres leasingu.

Opłaty leasingowe to opłaty dokonywane przez leasingobiorcę na rzecz leasingodawcy z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów w okresie leasingu obejmujące:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji; oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

W przypadku umowy, która jest leasingiem lub zawiera leasing, jednostka ujmuje każdy element leasingowy w ramach umowy jako leasing odrębnie od elementów nie leasingowych.

Ujmowanie

W dacie rozpoczęcia jednostka, jako leasingobiorca, ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Początkowa wycena

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien obejmować:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, chyba że te koszty są ponoszone w celu wytworzenia zapasów. Jednostka przyjmuje na siebie obowiązek pokrycia tych kosztów w dacie rozpoczęcia albo w wyniku używania bazowego składnika aktywów przez dany okres.

W dacie rozpoczęcia jednostka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które pozostają do zapłaty w tej dacie:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Późniejsza wycena

Po dacie rozpoczęcia jednostka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania, stosując model kosztu. W celu zastosowania modelu kosztu składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wycenia się według kosztu:

- pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości; oraz
- skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Po dacie rozpoczęcia wycenia się zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu.

Leasing powoduje naliczanie amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji, a także kosztów finansowych w każdym z okresów obrotowych. Zasady amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji będących przedmiotem leasingu są spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji własnych aktywów Spółki podlegających amortyzacji. W przypadku braku wystarczającej pewności, że Spółka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów umarzany jest przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

W przypadku dokonywania wykupu środka trwałego po zakończeniu umowy leasingu, faktura zawierająca ostatnią płatność (opłatę końcową) rozliczana jest ze zobowiązaniem z tytułu umowy leasingowej, a środek trwały podlega dalszej amortyzacji według dotychczasowego planu amortyzacji. W przypadku, jeśli w momencie wykupu środek trwały jest umorzony w 100%, Spółka wprowadza do swoich ksiąg rachunkowych przedmiot umowy w cenie zakupu powiększonej o ewentualne dodatkowe opłaty i amortyzuje według zasad stosowanych wobec własnych składników aktywów.

Przy ustalaniu wartości rezydualnej samolotów po zakończeniu okresu umarzania przyjmowany będzie operat szacunkowy niezależnej, wyspecjalizowanej instytucji. Szacunek wartości rezydualnej będzie aktualizowany nie rzadziej niż raz 3 lata. W przypadku istotnych zmian sytuacji rynkowej aktualizacja wartości rezydualnej może być przeprowadzana częściej.

Ujęcie początkowe instrumentów finansowych

Instrumentami finansowymi są aktywa finansowe i zobowiązania finansowe.

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Grupa zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

1. wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych; lub
2. przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania zgodnie z MSSF 9.

Grupa przenosi składnik aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych; lub
- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania przepływów pieniężnych na rzecz jednego lub większej liczby odbiorców.

Grupa usuwa zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć - to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Klasyfikacja i początkowe ujęcie

Grupa klasyfikuje składnik aktywów finansowych jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody bądź w wartości godziwej przez wynik finansowy na podstawie:

- a) modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz
- b) charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania, lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania;
- umów gwarancji finansowych;
- zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej;
- warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek.

Przeklasyfikowanie

Grupa dokonuje przeklasyfikowania wszystkich aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia się model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Przeklasyfikowanie dotyczy wszystkich aktywów finansowych, na które zmiana modelu miała wpływ.

Nie dokonuje się przeklasyfikowania żadnych zobowiązań finansowych.

Wycena

Z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), jednostka wycenia je w momencie początkowego ujęcia w ich cenie transakcyjnej.

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu jednostka wycenia składnik aktywów finansowych:

- w zamortyzowanym koszcie;
- w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa stosuje określone w sekcji MSSF 9 wymogi w zakresie utraty wartości.

Po początkowym ujęciu jednostka wycenia zobowiązanie finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy lub w zamortyzowanym koszcie (pozostałe zobowiązania), co jest nieodwołalnie wyznaczone w momencie początkowego ujęcia.

Utrata wartości

Zgodnie z zapisami MSSF 9 jednostka stosuje koncepcję szacowania przewidywanej straty na wartości aktywów finansowych. Już w momencie ujmowania instrumentu po raz pierwszy szacuje się przewidywane straty przy pomocy 3-stopniowego modelu ryzyk kredytowych. Szacowanie strat wartości aktywów finansowych przeprowadzane jest w sposób następujący:

- a) stwierdzenie, że ryzyko kredytowe jest niskie lub brak pogorszenia jakości kredytowej danego aktywa pozwala na kalkulację należnych odsetek od wartości brutto (niepomniejszonej o oszacowane straty) oraz szacowanie strat w perspektywie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- b) stwierdzenie, że ryzyko kredytowe wzrosło, aczkolwiek nadal brak dowodów utraty wartości aktywa pozwala nadal kalkulować należne odsetki od wartości brutto (niepomniejszonej o oszacowane straty), jednak zarazem zobowiązuje do oszacowania strat wartości aktywa w perspektywie całego okresu jego funkcjonowania,
- c) stwierdzenie obiektywnych dowodów utraty wartości instrumentu oznacza, że należne odsetki można kalkulować jedynie od wartości netto (pomniejszonej o oszacowane straty) a jednocześnie utratę wartości należy oszacować w perspektywie całego okresu jego funkcjonowania danego instrumentu.

MSSF 9 dopuszcza uproszczenia w przypadku szacowania przyszłych strat w odniesieniu do krótkoterminowych należności handlowych, które nie zawierają elementu finansowego (należności z tytułu sprzedaży lub leasingu). W tych przypadkach jednostka odstępuje od analizy ryzyka kredytowego, a jedynie szacuje straty z tytułu utraty wartości w perspektywie całego okresu funkcjonowania tego instrumentu. Ocenę ryzyka niewypłacalności jednostka przeprowadza w sytuacji braku wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 365 dni od dnia wymagalności należności. Ocena ryzyka i ewentualne odpisy dotyczą należności handlowych w relacji z odbiorcami.

Zyski i straty

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych lub zobowiązaniu finansowym, wycenianym w wartości godziwej, ujmuje się w wyniku finansowym, chyba że składnik lub zobowiązanie jest:

- a) częścią powiązania zabezpieczającego;
- b) inwestycją w instrument kapitałowy i jednostka postanowiła wykazywać zyski i straty z tej inwestycji w innych całkowitych dochodach;
- c) zobowiązaniem finansowym wyznaczonym jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, a jednostka jest zobowiązana do wykazania w innych całkowitych dochodach skutków zmiany ryzyka kredytowego dla tego zobowiązania;
- d) składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a jednostka jest zobowiązana do ujęcia określonych zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach.

Dywidendy ujmuje się w wyniku finansowym tylko wtedy, gdy:

- powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy;
- istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne związane z dywidendą; oraz
- wysokość dywidendy można wycenić w wiarygodny sposób.

Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie składniku aktywów finansowych, który nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania tego składnika, poprzez amortyzację lub w celu ujęcia zysków lub strat z tytułu utraty wartości. Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie zobowiązaniu finansowym, które nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania danego zobowiązania finansowego, oraz poprzez amortyzację.

Pozostałe aktywa trwałe

Do pozostałych aktywów trwałych (długoterminowych) zalicza się wszystkie składniki aktywów, które nie spełniają żadnego z poniższych kryteriów:

- oczekuje się, że zostaną zrealizowane lub przeznaczone do sprzedaży lub zużycia w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki,
- są w posiadaniu jednostki przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu,
- oczekuje się, że zostaną zrealizowane w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego,
- stanowią składniki środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów chyba, że występują ograniczenia dotyczące ich wymiany, czy wykorzystania do zaspokojenia zobowiązania w przeciągu przynajmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z powyższym, w pozycji tej należy wykazać należności lub ich części, których termin spłaty nastąpi w okresie dłuższym niż 1 rok od daty bilansowej, które nie zostaną zrealizowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki, a także nie są przede wszystkim przeznaczone do obrotu.

Pozostałe aktywa trwałe obejmują także wydatki poniesione na dzień bilansowy, stanowiące koszty dotyczące przyszłych okresów (czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów), mając na uwadze zasady istotności i ostrożności.

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych mogą dotyczyć w szczególności:

- kosztów odsetek z tytułu leasingu,
- innych kosztów o znaczącej wartości, takich jak np. koszty ubezpieczeń.

Wycena

Należności długoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty z zachowaniem ostrożności. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacyjny. Na dzień bilansowy odpisy aktualizujące wartość należności wykazuje się netto z odpowiednimi pozycjami należności.

Należności i pożyczki, które stanowią umowne prawo do otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od innej jednostki zaliczane są do aktywów finansowych. W momencie początkowego ujęcia wycenia się je w wartości godziwej. Początkowe ujęcie należności z tytułu sprzedaży towarów i usług następuje według wartości godziwej zapłaty należnej. Jeżeli płatność jest odroczone, to wartość godziwa zapłaty może być niższa niż nominalna wartość należnych środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów. W takiej sytuacji wartość godziwą zapłaty ustala się dyskontując wszystkie przyszłe wpływy w oparciu o kalkulacyjną stopę procentową. Kalkulacyjną stopę procentową w sposób najprostszy ustala się na poziomie:

- dominującej stopy procentowej stosowanej do podobnego instrumentu finansowego wyemitowanego przez wystawcę posiadającego podobną wiarygodność kredytową lub
- stopy procentowej dyskontującej wartość nominalną instrumentu finansowego do bieżącej, gotówkowej ceny sprzedaży towarów lub usług.

Różnicę pomiędzy nominalną a godziwą wartością należności ujmuje się jako przychód z tytułu odsetek.

Po początkowym ujęciu aktywa te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zaliczki, które nie zostaną zrealizowane poprzez otrzymanie środków pieniężnych bądź innych aktywów finansowych, nie stanowią aktywów finansowych i są wyceniane w wartości nominalnej otrzymanych środków lub ekwiwalentów pieniężnych. Zgodnie z powyższym, zapłacone zaliczki w walucie nie są ani dyskontowane ani wyceniane na dzień bilansowy.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe wycenia się na dzień ich powstania, a także na dzień bilansowy w cenie nabycia.

Odpis pozostałych czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w koszty danego okresu sprawozdawczego Spółki dokonywany jest stosownie do upływu czasu. Czas i sposób rozliczania kosztów jest każdorazowo uzasadniany charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

W transakcjach leasingu zwrotnego wynik stanowiący różnicę pomiędzy ceną sprzedaży do finansującego a kosztem nabycia jest ujmowany w rozliczeniach międzyokresowych po stronie pasywów i rozliczany proporcjonalnie do upływu czasu przez cały okres trwania leasingu zwrotnego.

Zapasy

Zapasy to stanowiące własność jednostki rzeczowe aktywa obrotowe. Zalicza się do nich:

- materiały nabyte w celu zużycia w procesie produkcyjnym lub na własne potrzeby jednostki,
- towary zakupione w celu sprzedaży w stanie nieprzetworzonym,
- produkty gotowe wytworzone przez jednostkę, zdadne do sprzedaży,
- produkcję w toku.

Są to składniki majątku obrotowego jednostki, znajdujące się zarówno w jednostce, jak i poza nią. Zapasów jednostki nie stanowią zapasy materiałów przyjętych do przerobu uszlachetniającego.

Wycena

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na koszty zakupu zapasów składają się ceny zakupu, cła importowe, pozostałe podatki (inne niż te możliwe do odzyskania w okresie późniejszym od urzędów skarbowych) oraz koszty transportu, załadunku i wyładunku oraz inne koszty dające się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się opusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Pozostałe koszty zalicza się do ceny nabycia zapasów tylko w takim zakresie, w jakim zostały poniesione w celu doprowadzenia zapasów do ich aktualnego stanu i miejsca.

Do kosztów wyłączonych z ceny nabycia zapasów i ujmowanych jako koszty okresu, w którym je poniesiono należą:

- koszty magazynowania,
- ogólne koszty administracyjne, które nie przyczyniają się do doprowadzenia zapasów do ich aktualnego stanu i miejsca,
- koszty sprzedaży.

W zakresie gospodarki zapasami w Spółce obowiązuje metoda „FIFO”. Zgodnie z modelem wyceny „FIFO” rozchód składnika aktywów wycenia się kolejno po cenach (kosztach) tych składników aktywów, które jednostka nabyła (wytworzyła) najwcześniej.

Utrata wartości

W przypadku braku możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów, jeżeli zapasy zostały uszkodzone, utraciły całkowicie lub częściowo swoją przydatność lub jeśli spadły ich ceny sprzedaży, Spółka odpisuje wartość zapasów poniżej ich ceny nabycia lub kosztu wytworzenia do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania. Odpisy obciążają pozostałe koszty operacyjne.

W każdym kolejnym okresie Spółka dokonuje nowego oszacowania wartości netto możliwej do uzyskania. Jeżeli nie istnieją już okoliczności, które uprzednio spowodowały odpisanie wartości zapasów poniżej ceny nabycia, odpisana kwota zostaje wyeliminowana w taki sposób, aby nowa wartość bilansowa równała się cenie nabycia lub zaktualizowanej wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa.

Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów zostaje ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych, natomiast wykorzystanie odpisów koryguje wartość sprzedanych towarów i materiałów.

Towary

W pozycji Towary ujmuje się wyroby obcej produkcji przeznaczone do odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym. Towary są magazynowane w magazynach obcych.

Spółka na bieżąco otrzymuje od podmiotów świadczących usługę magazynowania ewidencję ilościowo-wartościową towarów w celu potwierdzenia stanów magazynowych z własną ewidencją, bądź zidentyfikowania i wyjaśnienia rozbieżności.

Towary otrzymane nieodpłatnie ujmowane są w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi.

Należności krótkoterminowe

Dany składnik aktywów zalicza się do aktywów obrotowych, jeśli spełnia jedno z poniższych kryteriów:

- oczekuje się, że zostanie zrealizowany lub przeznaczony do sprzedaży lub zużycia w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki,
- jest w posiadaniu jednostki przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu,
- oczekuje się, że zostanie zrealizowany w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego,
- stanowi składnik środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów, chyba że występują ograniczenia dotyczące jego wymiany, czy wykorzystania do zaspokojenia zobowiązania w przeciągu przynajmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z powyższym, w pozycji tej należy wykazać należności lub ich części, których termin spłaty nastąpi w okresie krótszym niż 1 rok od daty bilansowej oraz takie, które zostaną zrealizowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki albo przede wszystkim są przeznaczone do obrotu.

Wycena

Należności i pożyczki, które stanowią umowne prawo do otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od innej jednostki zaliczane są do aktywów finansowych. W momencie początkowego ujęcia pożyczki wycenia się w zamortyzowanym koszcie, natomiast początkowe ujęcie należności z tytułu sprzedaży towarów i usług następuje według ceny transakcyjnej (jeśli nie ma istotnego komponentu finansowego).

Zaliczki, które nie zostaną zrealizowane poprzez otrzymanie środków pieniężnych bądź innych aktywów finansowych, są aktywami niepieniężnymi i są wyceniane w wartości nominalnej otrzymanych środków lub ekwiwalentów pieniężnych. Zgodnie z powyższym, zapłacone zaliczki w walucie nie są ani dyskontowane ani wyceniane na dzień bilansowy.

Jeżeli jednak płatność nie jest istotnie odroczone to należności są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisów na należności (zgodnie z MSSF 9, jednostka odstępuje od analizy ryzyka kredytowego i szacuje straty z tytułu utraty wartości w perspektywie całego okresu funkcjonowania instrumentu, ocenę ryzyka niewypłacalności przeprowadza w sytuacji braku wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 365 dni od dnia wymagalności należności).

Jeżeli należność główną powiększono o odsetki karne naliczone w związku z niedotrzymaniem terminu zapłaty, wartość tych odsetek należy zaprezentować w przychodach finansowych w momencie ich naliczenia.

Na dzień bilansowy należności (poza opisanymi wyżej zaliczkami, które są aktywami niepieniężnymi) wyrażone w walutach obcych są przeliczane po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Jednostka zobowiązana jest podać stosowany kurs wyceny. Różnice kursowe z wyceny należności należy zaliczać do przychodów lub kosztów finansowych.

Należności handlowe na koniec każdego roku obrotowego inwentaryzuje się metodą potwierdzania sald.

Wszystkie należności krótkoterminowe i długoterminowe od spółek z Grupy muszą zostać potwierdzone wzajemnie na dzień sporządzania sprawozdań finansowych.

Aktualizacja wyceny należności

Zgodnie z punktem 5.1.3 MSSF 9 początkowa wycena należności z tytułu dostaw i usług jest dokonana wg ceny transakcyjnej jeśli nie zawierają one istotnego komponentu finansowego. Następnie przeprowadzana jest ocena ewentualnej utraty wartości z użyciem uproszczonego modelu oczekiwanych strat kredytowych.

Wartość należności podlega aktualizacji z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty na zasadzie dokonania odpisów aktualizujących ich wartość w następujących przypadkach:

- posiadania należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości nie objętych gwarancją lub innym zabezpieczeniem – zgłoszonych likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- posiadania należności od dłużników, w stosunku do których oddalony został wniosek o ogłoszenie upadłości a majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego w pełnej wysokości należności,
- dysponowania należnościami kwestionowanymi przez dłużników lub gdy dłużnicy zalegają z ich zapłatą, natomiast ocena sytuacji majątkowej i finansowej danego dłużnika wskazuje, że ściągnięcie należności w kwocie umownej nie jest możliwe -
- w wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem spłaty należności,
- posiadania należności przeterminowanych (o okresie przeterminowania powyżej 12 miesięcy) lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa ich nieściągalności, w wysokości wiarygodnie oszacowanych kwot odpisów na nieściągalne należności - 100%.

Ponadto wartość należności przeterminowanych ulega spisaniu na podstawie protokołu (podpisanego przez Zarząd) stwierdzającego, iż przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem wiarytelności są równe albo wyższe od kwoty należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, w zależności od rodzaju należności, której dotyczy aktualizacja.

Ustanie przyczyny powodującej dokonane uprzednio odpisy aktualizujące wartość należności powoduje zwiększenie, w równowartości całego lub częściowego odpisu aktualizującego, wartości danej należności oraz związane z tym zwiększenie pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają uprzednio dokonane odpisy aktualizujące ich wartość, natomiast w przypadkach, gdy nie wystąpiła uprzednia ich aktualizacja lub dokonano jej w niepełnej wysokości, należności te zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych.

Należności wykazuje się w bilansie w pełnej wysokości, również wówczas, gdy istnieje jednoczesne zobowiązanie wobec tego samego kontrahenta.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują aktywa w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności, łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. Przez krótkoterminowe inwestycje należy rozumieć inwestycje do trzech miesięcy.

Do ekwiwalentów środków pieniężnych należy zaliczyć lokaty, weksle obce, czek, obligacje. Do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie zalicza się krótkoterminowych kredytów w rachunkach bieżących oraz krótkoterminowych inwestycji w akcje.

Krajowe środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych na dzień bilansowy wycenia się po kursie średnim Narodowego Banku Polskiego dla danej waluty.

Rozchód środków pieniężnych w walutach obcych odbywa się metodą FIFO.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmują się następująco:

- dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania zalicza się środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Operacje na rachunkach bankowych podlegają wycenie według przypisanych im kursów walut:

Rodzaj operacji	Kurs waluty stosowany do wyceny
Rachunek walutowy	
1. Wpływ należności z tytułu sprzedaży na rachunek walutowy	kurs średni Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wpływu należności
2. Wpływ waluty zakupionej w banku	kurs sprzedaży banku obsługującego Spółkę lub kurs negocjowany (w przypadku przewalutowania)
3. Zapłata zobowiązania z tytułu zakupu towarów lub usług (wyływ waluty)	kurs średni Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień zapłaty zobowiązań
4. Odsprzedaż waluty do banku	kurs kupna banku lub kurs negocjowany (w przypadku przewalutowania)
Pozostałe operacje	
1. Przychody – otrzymane odsetki	kurs średni ogłoszony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego dzień uzyskania przychodu
2. Koszty – prowizje i opłaty bankowe	kurs średni ogłoszony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego dzień poniesienia kosztu
Lokaty	
<p>Gdy z rachunku walutowego na lokatę przekazywane są własne środki pieniężne, operację tę wycenia się według kursu, jaki zastosowano do wyceny wpływu waluty na własny rachunek walutowy. Jest to wyłącznie przemieszczenie waluty pomiędzy rachunkami bankowymi jednostki, w wyniku którego wartość posiadanych przez jednostkę środków pieniężnych wyrażonych w walucie obcej nie ulega zmianie.</p> <p>Jeśli na lokatę przekazywane są waluty pochodzące z różnych wpływów, a zatem przeliczone na złote według różnych kursów walut, wówczas do wyceny środków przelanych na lokatę stosuje się metodę FIFO.</p> <p>Również likwidacja lokaty przeliczana jest według "kursu historycznego", tj. tego samego, jaki zastosowano do wyceny waluty w dniu założenia lokaty.</p> <p>W związku z tym, że wycena waluty przekazywanej na lokatę oraz wycofywanej z lokaty odbywa się według kursu historycznego, nie powstaną na tych operacjach różnice kursowe. Również w świetle prawa podatkowego, takie różnice kursowe w wyniku przekazania waluty na lokatę nie powstaną.</p>	

Kapitały własne

Kapitał własny stanowi udział pozostały w aktywach Spółki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań (aktywa netto). Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i wpisanej w rejestrze sądowym.

W kapitale zapasowym Spółka ujmuje:

- premie z tytułu emisji akcji po cenie przewyższającej ich wartość nominalną, pomniejszoną o koszty emisji,
- zyski z lat ubiegłych w kwotach przeznaczonych na ten kapitał na podstawie uchwał Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy/Zgromadzeń Wspólników.

Na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny odnosi się:

- skutki przeszacowania inwestycji finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, powodujące wzrost ich wartości do poziomu cen rynkowych. Obniżenie wartości inwestycji uprzednio przeszacowanej do wysokości kwoty, o którą podwyższono z tego tytułu kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, jeżeli kwota różnicy z przeszacowania nie była do dnia wyceny rozliczona, zmniejsza ten kapitał (fundusz). Różnice między ceną rynkową a niższą ceną inwestycji odnosi się na przychody finansowe z chwilą sprzedaży inwestycji lub jej przekwalifikowania z długoterminowych do krótkoterminowych wycenianych według cen rynkowych,
- odroczony podatek dochodowy dotyczący operacji rozliczanych z kapitałem własnym jest ujmowany w pozycji której dotyczy (na przykład dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w pozycji kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny),
- skutki aktualizacji wyceny środków trwałych,
- odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych, których wycenę uprzednio aktualizowano.

Na kapitał własny w pozycji „zyski zatrzymane” odnosi się:

- niepodzielony zysk (nie pokrytą stratę) z lat ubiegłych
- korekty popełnionych w poprzednich latach błędów podstawowych, w następstwie których sprawozdania finansowego za rok lub lata poprzednie nie można uznać za przedstawiające sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy w sposób rzetelny i jasny,
- skutki zmian zasad wyceny.

Rezerwy

Rezerwy stanowią zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne. Rezerwy tworzone są, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków, z którymi związane są korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Kwota rezerwy stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stopa dyskonta ustalana jest przed opodatkowaniem i odzwierciedla bieżące oprocentowanie występujące na rynku kapitałowym oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem pasywów.

W przypadku, gdy Spółka posiada odpowiednie przesłanki, że część przewidywanych strat zostanie zwróconych, w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujmuje kwotę netto, natomiast w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwę i oczekiwaną należność wykazuje odrębnie – w szyku otwartym.

Spółka tworzy rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy.

Rezerwy na świadczenia pracownicze są tworzone i rozwiązywane w ciężar kosztów działalności operacyjnej. Rezerwy na odprawy emerytalne są szacowane metodą aktuarialną.

Pozostałe rezerwy tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, w zależności od okoliczności, z których strata wynika.

Rezerwę zmniejsza faktyczne powstanie straty lub zobowiązania, na które została utworzona.

Spółka weryfikuje stan rezerw na każdy dzień bilansowy. Nieuzasadniona rezerwa podlega rozwiązaniu na dobro pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych, a rozwiązanie rezerw utworzonych w okresie sprawozdawczym powoduje korektę odpowiednich kosztów.

Rezerwy prezentowane są w podziale na długo i krótkoterminowe. Rezerwy krótkoterminowe stanowią rezerwy, których wykorzystanie przewiduje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Rezerwy, których termin wykorzystania przewidywany jest powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do długoterminowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Spółka księguje skutki podatkowe transakcji w taki sam sposób, w jaki księguje same transakcje lub inne zdarzenia. Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty przewidziane w przyszłych okresach do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na:

- ujemne różnice przejściowe,
- przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych oraz
- przeniesienie na kolejny okres niewykorzystanych ulg podatkowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i podlega odpisowi w przypadku kiedy zachodzi wątpliwość osiągnięcia przez Spółkę korzyści ekonomicznych związanych z wykorzystaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty podatku dochodowego wymagające zapłaty w przyszłych okresach w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej do zapłacenia w przyszłości w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi. Wartość bilansowa rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień bilansowy.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku odnoszone są bezpośrednio w kapitał własny, jeśli podatek odroczony dotyczy pozycji, które w tym samym lub innym okresie zmniejszyły lub zwiększyły bezpośrednio kapitały własne.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zgodnie z MSR 12, nie dyskontuje się.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania

Zobowiązania dzieli się na zobowiązania krótko i długoterminowe.

Zobowiązanie zaliczyć należy do zobowiązań krótkoterminowych, jeżeli spełnia jedno z poniższych kryteriów:

- oczekuje się, że zostanie ono uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki lub
- jest w posiadaniu przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu lub
- jest ono wymagalne w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego lub

- jednostka nie posiada bezwarunkowego prawa do odroczenia daty wymagalności zobowiązania przez okres co najmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Wszystkie pozostałe zobowiązania zaliczać należy do zobowiązań długoterminowych.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

W zobowiązaniach krótkoterminowych w pozycji zobowiązania handlowe i pozostałe Spółka ujmuje zobowiązania związane z zakupem materiałów, dóbr, robót, usług dla działalności operacyjnej, zobowiązania publiczno-prawne, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, a także zobowiązania o charakterze inwestycyjnym.

Zobowiązania z tytułu sprzedaży towarów i usług wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty, wraz z należnymi odsetkami.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązanie finansowe to każde zobowiązanie, będące:

- wynikającym z umowy obowiązkiem wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce lub wymiany aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych z inną jednostką na potencjalnie niekorzystnych warunkach,
- kontraktem, który będzie rozliczony lub może być rozliczony we własnych instrumentach kapitałowych jednostki, i jest instrumentem niepochodnym, w zamian za który jednostka jest lub może być obowiązana wydać zmienną liczbę własnych instrumentów kapitałowych lub instrumentem pochodnym, który będzie rozliczony lub może być rozliczony w inny sposób niż przez wymianę ustalonej kwoty środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych na ustaloną liczbę własnych instrumentów kapitałowych jednostki. W tym celu prawa poboru, opcje i warranty umożliwiające nabycie ustalonej liczby własnych instrumentów kapitałowych jednostki w zamian za ustaloną kwotę środków pieniężnych w dowolnej walucie stanowią instrumenty kapitałowe, jeżeli jednostka oferuje prawa poboru, opcje i warranty wszystkim aktualnym właścicielom tej samej kategorii niepochodnych instrumentów kapitałowych tej jednostki. W tym również celu do własnych instrumentów kapitałowych jednostki.

Wycena początkowa

Jednostka klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania, lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania;
- c) umów gwarancji finansowych;
- d) zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej;
- e) warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek.

W momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do tych zobowiązań finansowych.

Wycena bilansowa

Po początkowym ujęciu jednostka wycenia zobowiązanie finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy, co może być nieodwołalnie wyznaczone w momencie początkowego ujęcia.

Pozostałe zobowiązania finansowe stanowiące w szczególności zobowiązania handlowe, zobowiązania kredytowe oraz pozostałe zobowiązania wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania handlowe, kredytowe oraz pozostałe w przypadku wystąpienia małej istotnej różnicy między ich wartością w kwocie wymagającej zapłaty a wartością według zamortyzowanego kosztu wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ustala się w wartości bieżącej przyszłych minimalnych opłat leasingowych.

Zobowiązania w walutach obcych

Zgodnie z MSR 21, wszelkie dodatnie i ujemne różnice kursowe dotyczące aktywów i zobowiązań pieniężnych są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Operacje zakupu skutkujące powstawaniem zobowiązań w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty obcej na ten dzień przez Narodowy Bank Polski, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym Spółkę dokumencie ustalony zostanie inny kurs. Operacje gospodarcze w walutach obcych, stanowiące uregulowania zobowiązań z rachunku bankowego, ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia po kursie średnim Narodowego Banku Polskiego z dnia poprzedzającego zapłatę zobowiązania.

Różnice kursowe dotyczące zobowiązań wyrażonych w walutach obcych powstałe na dzień ich wyceny lub przy uregulowaniu zobowiązań w walutach obcych zalicza się odpowiednio do kosztów lub przychodów finansowych lub, w uzasadnionych przypadkach, do kosztów wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych lub kosztu wytworzenia.

Aktywa i zobowiązania warunkowe

Warunkowy składnik aktywów stanowi możliwy składnik aktywów, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub wielu niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki.

Aktywa warunkowe podlegają bieżącej ocenie. W przypadku, gdy zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne, składnik aktywów i odnośny przychód są ujmowane w okresie, w którym nastąpiła zmiana. W przypadku uprawdopodobnienia wypływu środków Spółka na dzień bilansowy podaje krótki opis charakteru aktywów warunkowych oraz o ile to możliwe wiarygodnie oszacowane skutki finansowe.

Zobowiązanie warunkowe stanowi:

- możliwy obowiązek, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub wielu niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki lub
- obecny obowiązek, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub kwoty obowiązku nie można w wystarczająco wiarygodny sposób wycenić.

Na dzień bilansowy Spółka przedstawia w odniesieniu do każdego zobowiązania warunkowego krótki opis charakteru zobowiązania oraz, jeśli jest to możliwe, wiarygodnie oszacowaną wartość skutków finansowych, przesłanki świadczące o istnieniu niepewności co do kwoty lub terminu wystąpienia wypływu środków oraz możliwości uzyskania zwrotów.

Zobowiązania podlegają bieżącej ocenie w celu ustalenia czy wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne stał się prawdopodobny. W przypadku uprawdopodobnienia wypływu środków Spółka tworzy rezerwę w okresie, w którym nastąpiło uprawdopodobnienie.

Zasady ustalania wyniku finansowego

Spółka sporządza sprawozdanie z całkowitych dochodów w wersji kalkulacyjnej.

Na **wynik finansowy** netto składa się:

- wynik działalności operacyjnej Spółki z uwzględnieniem pozostałych kosztów i pozostałych przychodów operacyjnych,
- wynik z operacji finansowych,
- obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku odroczonego.

Wynik działalności operacyjnej stanowi różnicę między przychodami netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, świadczenia usług z uwzględnieniem dotacji, opustów, rabatów i innych zwiększeń lub zmniejszeń, bez podatku od towarów i usług oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi a wartością sprzedanych produktów, towarów i materiałów wycenionych w kosztach wytworzenia lub cenach nabycia powiększoną o całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnych (zarządu), kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych, zrealizowanych różnic kursowych.

Przez pozostałe przychody i koszty operacyjne należy rozumieć koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną Spółki.

Wynik operacji finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi a kosztami finansowymi.

Spółka przyjmuje zastosowanie metody netto do prezentacji wyniku na transakcjach w postaci zysku lub straty, w zakresie:

- zbycia niefinansowych aktywów trwałych (wartości niematerialne, środki trwałe, środki trwałe w budowie) – w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych,
- zbycia inwestycji (długo i krótkoterminowych aktywów finansowych) – w przychodach lub kosztach finansowych,
- niezrealizowanych różnic kursowych (nadwyżki różnic dodatnich nad ujemnymi i odwrotnie) – w przychodach lub kosztach finansowych.

Sprzedaż towarów, produktów i pozostałych aktywów

Jednostka ujmuje umowę z klientem (zgodnie z MSSF 15) tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- jednostka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- jednostka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych jednostki); oraz
- jest prawdopodobne, że jednostka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Oceniając, czy otrzymanie kwoty wynagrodzenia jest prawdopodobne, jednostka uwzględnia jedynie zdolność i zamiar zapłaty kwoty wynagrodzenia przez klienta w odpowiednim terminie. Kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwało jednostce, może być niższa niż cena określona w umowie, jeśli wynagrodzenie jest zmienne, ponieważ jednostka może zaoferować klientowi ulgę cenową.

Jednostka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Jeżeli jedna ze stron umowy spełniła zobowiązanie, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jednostka przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy lub zobowiązanie z tytułu umowy - w zależności od stosunku

pomiędzy spełnieniem zobowiązania przez jednostkę a płatnością dokonywaną przez klienta. Jednostka przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia oddzielnie jako należność.

Świadczenie usług

Jednostka rozpoznaje przychody w momencie wykonania usługi, czyli zgodnie z zapisem par.31 MSSF 15, przy czym za wykonanie usługi uznawane jest wykonanie operacji lotniczej (lotu).

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu jednostka ujmuje przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Celem pomiaru jest określenie postępu w spełnianiu zobowiązania jednostki do przeniesienia kontroli nad dobrami lub usługami przyrzeczonymi klientowi (tj. stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia).

Jednostka stosuje jedną metodę pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania w odniesieniu do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu oraz stosuje tę metodę konsekwentnie w odniesieniu do podobnych zobowiązań do wykonania świadczenia i w podobnych okolicznościach. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego jednostka ponownie ocenia stopień całkowitego spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu.

Odpowiednie metody pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania obejmują metody oparte na wynikach i metody oparte na nakładach. Przy ustalaniu odpowiedniej metody pomiaru stopnia spełnienia zobowiązania jednostka bierze pod uwagę charakter dobra lub usługi, które jednostka zobowiązała się przenieść na rzecz klienta.

Przychody finansowe

Na przychody finansowe składają się głównie odsetki od lokat wolnych środków na rachunkach bankowych, prowizje i odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki z tytułu zwłoki w regulowaniu należności, wielkość rozwiązanych rezerw dotyczących działalności finansowej, przychody ze sprzedaży papierów wartościowych, dodatnie różnice kursowe, różnice kursowe z działalności finansowej (per saldo), przywrócenie utraconej wartości inwestycji, wartość umorzonych kredytów i pożyczek.

Koszty działalności operacyjnej

Koszty zużytych materiałów, towarów i wyrobów gotowych Spółka ujmuje w tym samym okresie w jakim są ujmowane przychody ze sprzedaży tych składników zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów. Spółka prowadzi ewidencję kosztów działalności podstawowej w układzie rodzajowym oraz kalkulacyjnym. Koszty w pierwszej kolejności grupowane są w układzie według rodzajów na kontach zespołu 4, a dla potrzeb sporządzania sprawozdań finansowych rozliczane są koszty według celów.

Ewidencja kosztów w układzie rodzajowym jest prowadzona z podziałem na pozycje:

- zużycie materiałów i energii,
- usługi obce,
- podatki i opłaty, w tym podatek akcyzowy,
- wynagrodzenia,
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia,
- koszty promocji i reklamy,
- amortyzacja,
- pozostałe koszty rodzajowe.

Koszty finansowe

Na koszty finansowe składają się głównie odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań, utworzone rezerwy na pewne lub prawdopodobne straty z operacji finansowych, wartość w cenie nabycia sprzedanych udziałów, akcji, papierów wartościowych, prowizje i opłaty manipulacyjne, odpisy aktualizujące

należności odsetkowe oraz wartość inwestycji krótkoterminowych, dyskonto i różnice kursowe z działalności finansowej (per saldo), oraz w przypadku leasingu finansowego inne opłaty za wyjątkiem rat kapitałowych.

Wypłata dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych są ujmowane po przeliczeniu na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Dzień zawarcia transakcji to dzień, w którym transakcja po raz pierwszy spełnia warunki ujęcia jej zgodnie z MSSF.

W przychodach finansowych wykazywana jest nadwyżka zysków kursowych nad stratami kursowymi, a w kosztach finansowych nadwyżka strat kursowych nad zyskami kursowymi środków pieniężnych wynikająca z transakcji bankowych. Niezrealizowane różnice kursowe od należności z tytułu dostaw i usług a także od zobowiązań z tytułu dostaw i usług ujmowane są odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych. Zrealizowane różnice kursowe są ujmowane w części operacyjnej sprawozdania z dochodów.

Podatek dochodowy

Wynik finansowy brutto korygują bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz zmiana stanów aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Przepływy pieniężne

Spółka sporządzając sprawozdanie z przepływów pieniężnych wychodzi od zysku netto. Podatek prezentowany jest w odrębnej pozycji rachunku przepływów pieniężnych – podatek zapłacony.

Koszty zakupu materiałów i towarów

Koszty zakupu materiałów i towarów podlegają ewidencji i rozliczaniu na kontach zespołu 3. Koszty te dotyczą wyłącznie zakupów towarów i materiałów na magazyn.

Sprawozdawczość według segmentów

Informacje dotyczące segmentów działalności Spółka prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zakres informacji finansowych w sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności w Spółce określony jest w oparciu o wymogi MSSF 8. Spółka przyjęła, jako podstawowy układ sprawozdawczy, podział na rodzaj świadczonej usługi:

- sprzedaż usług lotniczych,
- sprzedaż pokładową towarów.

Wynik dla danego segmentu jest ustalany na poziomie zysku brutto na sprzedaży. Spółka zazwyczaj rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

5.7 Zasady konsolidacji

Konsolidacja

W skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzi sprawozdania finansowe Spółki Enter Air S.A. i jednostek kontrolowanych przez Spółkę (spółki zależne) oraz jednostki stowarzyszonej (Chair). Kontrola jest

osiągana w przypadku gdy Spółka ma zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki dla osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.

Spółka posiada bezpośrednią kontrolę nad Enter Air Sp. z o.o. i pośrednio nad 4 spółkami zależnymi od Enter Air Sp. z o.o. Objęcie kontroli w spółkach bezpośrednio zależnych od Enter Air Sp. z o.o. nastąpiło w wyniku objęcia udziałów nowoutworzonych spółek. Nie powstała w związku z tym wartość firmy.

Dochody i koszty jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od momentu rzeczywistej daty nabycia lub utworzenia danej jednostki oraz do dnia jej efektywnego zbycia. Całkowite dochody jednostek zależnych są przypisywane do właścicieli Spółki oraz do udziałów niedających kontroli nawet jeśli skutkiem tego przypisania będzie ujemne saldo udziałów niedających kontroli.

Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy zostały w konsolidacji w pełni wyłączone. W trakcie okresów sprawozdawczych nie miały miejsca zmiany struktury własności udziałów w spółkach zależnych.

5.8 Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2019

Nota 1 - Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Przychody ze sprzedaży towarów	54.785	44.257
Przychody ze sprzedaży usług	1.559.872	1.251.885
	1.614.657	1.296.142

W ciągu roku występuje sezonowość uzyskiwanych przychodów ze sprzedaży. Rozkład procentowy przychodów ze sprzedaży w poszczególnych kwartałach w latach 2018-2019 przedstawia poniższa tabela:

	Rok 2019				Rok 2018			
	1Q	2Q	3Q	4Q	1Q	2Q	3Q	4Q
Przychody ze sprzedaży towarów	11,3	27,8	44,2	16,6	9,6	27,9	44,3	18
Przychody ze sprzedaży usług	15,6	24,8	38,5	21,1	12,8	26,4	39,7	21,1

Na przychody ze sprzedaży generowane przez Grupę znaczny wpływ ma sezonowość. Grupa osiąga wyższe przychody w II i III kwartale roku, zaś niższe w I i IV. Zjawisko to jest typowe dla całego sektora przewozów czarterowych i wynika z sezonowości leżącej u podstaw rynku usług turystycznych. Większość podróży Polaków do turystycznych destynacji odbywa się w miesiącach sezonu letniego, tj. od kwietnia do października.

Nota 2 - Segmenty operacyjne

Informacje sporządzane dla osób decydujących w Grupie o przydziale zasobów oraz oceniających wyniki finansowe segmentów koncentrują się na analizie wyników ze sprzedaży usług lotniczych oraz wyników ze sprzedaży pokładowej towarów. Wyodrębnienie segmentów miało miejsce w oparciu o zróżnicowanie produktów i usług. Segmenty nie podlegały łączeniu.

Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są następujące:

- sprzedaż usług lotniczych,

- sprzedaż pokładowa towarów.

Rodzaj produktów i usług w segmentach jest następujący:

- sprzedaż usług lotniczych – wynajem samolotów wraz załogą, szkolenia lotnicze,
- sprzedaż pokładowa – sprzedaż produktów spożywczych i produktów „duty-free”, takich jak alkohol, tytoń, perfumy czy akcesoria.

Poniżej przedstawiono informacje o segmentach sprawozdawczych Grupy. Kwoty wykazane za lata ubiegłe zostały przedstawione zgodnie z wymogami MSSF 8.

Przychody i wyniki segmentów

Poniżej przedstawiono analizę przychodów i wyników Grupy w poszczególnych segmentach objętych sprawozdawczością:

Sprzedaż usług lotniczych	Dane przekształcone	
	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Przychody ze sprzedaży	1.559.872	1.251.885
Koszt własny sprzedaży	(1.356.772)	(1.097.562)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	203.100	154.323
Koszty sprzedaży	(993)	(1.957)
Koszty ogólnego zarządu	(35.773)	(30.832)
Pozostałe przychody operacyjne	458	844
Pozostałe koszty operacyjne	(7.196)	(390)
Odpis na szacowane straty kredytowe	715	(14.092)
Koszty finansowe - netto	(74.865)	(34.658)
Wynik rozliczenia jednostek wycenianych metodą praw własności	14.162	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	99.608	73.238
Sprzedaż pokładowa	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Przychody ze sprzedaży	54.785	44.257
Koszt własny sprzedaży	(45.770)	(35.971)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	9.015	8.286
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	-	-
Koszty finansowe - netto	-	-
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	9.015	8.286

Kwoty nieprzypisanych przychodów i kosztów z działalności finansowej w 2019 roku dotyczą Enter Air S.A. i są związane z obowiązkami Spółki jako podmiotu giełdowego.

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Przychody ze sprzedaży	-	-
Koszt własny sprzedaży	-	-
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	-	-
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	(786)	(786)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	-	-
Koszty finansowe - netto	2	2
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(784)	(784)

Powyższe przychody stanowią przychody od odbiorców zewnętrznych. W trakcie roku obrotowego nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami (podobnie jak w trakcie roku 2018). Zasady rachunkowości zastosowane w segmentach sprawozdawczych są takie same, jak polityka rachunkowości Grupy opisana w notcie do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej przedstawiono istotne pozycje przychodów dla segmentu sprzedaży usług lotniczych:

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Wynajem samolotów wraz z załogą	1.551.353	1.245.760
Szkolenia lotnicze	7.916	4.242
Pozostałe	603	1.883
Razem przychody ze sprzedaży usług	1.559.872	1.251.885

Sprzedaż pokładowa obejmuje jedynie sprzedaż towarów i nie dokonuje się podziału na poszczególne grupy oferowanych produktów.

Poniżej przedstawiono istotne pozycje kosztów dla wyodrębnionych segmentów:

Sprzedaż usług lotniczych	Dane przekształcone	
	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Amortyzacja	173.193	32.264
Zużycie materiałów i energii	517.921	447.707
Usługi obce	642.686	572.724
Podatki i opłaty	2.002	1.920
Wynagrodzenia	35.154	28.027
Świadczenia na rzecz pracownika	4.021	3.241
Ubezpieczenia społeczne	5.930	5.537
Wyjazdy służbowe	4.751	4.621
Pozostałe koszty	8.381	31.894
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Różnice kursowe	(501)	2.416
	1.393.538	1.130.351

Koszty sprzedaży	993	1.957
Koszty ogólnego zarządu	35.773	30.832
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	1.356.772	1.097.562
	1.393.538	1.130.351

Sprzedaż pokładowa

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	45.770	35.971
	45.770	35.971
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	-	-
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	45.770	35.971
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	-	-
	45.770	35.971

Wykazane w sprawozdaniu w nocie 6 koszty odsetek związane są w całości z segmentem usług lotniczych.

Kwoty nieprzypisane

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Amortyzacja	-	-
Zużycie materiałów i energii	-	-
Usługi obce	479	479
Podatki i opłaty	-	-
Wynagrodzenia	225	225
Świadczenia na rzecz pracownika	-	-
Ubezpieczenia społeczne	20	20
Wyjazdy służbowe	-	-
Pozostałe koszty	62	62
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Różnice kursowe	-	-
	786	786
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty ogólnego zarządu	786	786
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	-	-
	786	786

Aktywa i zobowiązania segmentów

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Sprzedaż usług lotniczych		
Aktywa ogółem	1.570.872	998.071
Zobowiązania ogółem	1.360.171	843.493
Amortyzacja	173.193	40.349

Sprzedaż pokładowa	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Aktywa ogółem	6.029	4.932
Zobowiązania ogółem	-	-
Kwoty nieprzypisane	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Aktywa ogółem	152.756	150.911
Zobowiązania ogółem	7.891	7.890

W okresach objętych sprawozdaniem nie występowały istotne pozycje niepieniężne inne niż amortyzacja.

Informacje geograficzne

Grupa jest czarterowym przewoźnikiem europejskim z siedzibą w Polsce. Grupa wykonuje operacje lotnicze na podstawie europejskiej licencji operacyjnej do ponad 250 portów na obszarze całej Unii Europejskiej, Afryki Północnej, Izraela, Zatoki Perskiej, Szwajcarii, Norwegii, Islandii. Klientami grupy są głównie klienci instytucjonalni. Jedynie niewielka część oferty kierowana jest do klientów indywidualnych.

Nie istnieje jednoznaczne przypisanie jakiegokolwiek aktywa spółki do któregośkolwiek obszaru geograficznego. Zdecydowana większość aktywów Grupy może być swobodnie przemieszczana i generować przychody w dowolnie wybranym miejscu na świecie.

Z uwagi na fakt, że loty wykonywane są łącznie do 36 krajów, Grupa dokonuje w sprawozdaniach finansowych podziału przychodów na rynki geograficzne w oparciu o kraj pochodzenia klientów Grupy (tj. głównie biura podróży i konsolidatorzy rynku turystycznego). Zgodnie z tym podziałem przychody dzielą się następująco:

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Krajowi	1.161.392	960.858
Zagraniczni	398.480	291.027
	1.559.872	1.251.885

Powyższe przychody stanowią przychody od odbiorców zewnętrznych. W trakcie roku obrotowego nie miały miejsca żadne transakcje sprzedaży między segmentami (podobnie jak w latach poprzednich).

Informacje o wiodących klientach

Głównymi odbiorcami usług Grupy są touroperatorzy oraz konsolidatorzy / brokerzy, będący pośrednikiem pomiędzy Grupą, a touroperatorami, konsolidujący zapotrzebowanie biur podróży na miejsca w samolocie. Grupa współpracuje głównie z polskimi klientami, ale w portfelu odbiorców znajdują się również podmioty m.in. z Czech, Izraela czy Szwecji. Podkreślić należy, że Enter Air współpracuje jedynie z wybranymi biurami podróży / konsolidatorami o stabilnej sytuacji finansowej, co pozwala zabezpieczyć się Grupie przed nieoczekiwaną utratą jednego z kontrahentów.

Poniżej zaprezentowano podział przychodów ze sprzedaży w roku 2019 i 2018 według odbiorców, których procentowy udział w przychodach ze sprzedaży w 2019 roku przekroczył 5%:

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Touoperator 1	515.300	423.715
Touoperator 2	282.194	237.460
Touoperator 3	183.893	179.482
Touoperator 4	150.412	144.630
Touoperator 5	104.049	116.025
Touoperator 6	96.910	-
Pozostali	227.114	150.573
	1.559.872	1.251.885

Nota 3 - Koszty według rodzaju

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Amortyzacja	173.193	32.264
Zużycie materiałów i energii	517.921	447.707
Usługi obce	643.166	573.203
Podatki i opłaty	2.002	1.920
Wynagrodzenia	35.379	28.252
Świadczenia na rzecz pracownika	4.021	3.241
Ubezpieczenia społeczne	5.949	5.557
Wyjazdy służbowe	4.751	4.621
Pozostałe koszty	8.443	31.956
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	45.770	35.971
Różnice kursowe	(501)	2.416
	1.440.094	1.167.108
Koszty sprzedaży	993	1.957
Koszty ogólnego zarządu	36.559	31.618
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	45.770	35.971
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	1.356.772	1.097.562
	1.440.094	1.167.108

Grupa amortyzację środków trwałych, wartości niematerialnych oraz praw do użytkowania aktywów ujęła w całości w pozycji koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług, oprócz amortyzacji samolotów Boeing 737-MAX w kwocie 1.304 tys. zł, których amortyzacja za 2, 3 i 4 kwartał 2019 roku (czyli w okresie ich tymczasowego wyłączenia z eksploatacji) została ujęta w kosztach zarządu.

Nota 4 - Pozostałe przychody operacyjne

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Odszkodowania i kary otrzymane	231	134
Inne	227	710
	458	844

Nota 5 - Pozostałe koszty operacyjne i odpisy na szacowane straty kredytowe

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Koszty napraw	-	234
Należności spisane	1.294	-
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	5.023	-
Pozostałe koszty	879	156
	7.196	390
Odpis na szacowane straty kredytowe	(715)	14.092
	(715)	14.092

Nota 6 - Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe:	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Odsetki od rachunków bankowych	221	251
Odsetki od pożyczek udzielonych	829	-
Pozostałe przychody finansowe	783	110
	1.833	361

Koszty finansowe:	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Koszty odsetek od:		
<i>Kredytów bankowych</i>	1.490	846
<i>Leasingów</i>	57.949	13.219
<i>Inne</i>	3.114	363
Różnice kursowe	8.568	16.775
Provizje od kredytów	1.318	373
Pozostałe koszty finansowe	4.257	3.441
	76.696	35.017
Ogółem koszty finansowe netto	(74.863)	(34.656)

Nota 7 - Podatek dochodowy

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Podatek bieżący	16.267	13.010
Podatek odroczony	6.581	3.311
	22.848	16.321

Zastosowana stawka podatku dochodowy (część bieżąca oraz odroczone) we wszystkich prezentowanych okresach wyniosła 19%.

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z wynikiem finansowym zostało zaprezentowane poniżej:

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Zysk przed opodatkowaniem	107.839	80.740
Podatek wyliczony wg stawek krajowych, mających zastosowanie do dochodów w poszczególnych krajach	20.489	15.341
Przychody do opodatkowania (pozabilansowe)	549	3.574
Podatek od dochodów niepodlegających opodatkowaniu	(1.097)	(2.255)
Podatek od kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	(4.622)	(4.314)
Strata podatkowa podlegająca odliczeniu	720	690
Koszty poprzedniego roku	-	-
Inne	228	(26)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego bieżącego	16.267	13.010
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego odroczonego	6.581	3.311
Obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego razem:	22.848	16.321
Efektywna stopa podatkowa	21,2%	20,2%

Nota 8 – Zyski / straty kursowe netto

Różnice kursowe odniesione do sprawozdania z całkowitych dochodów uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Koszt własny sprzedaży	501	(2.416)
Koszty finansowe netto	(8.568)	(16.505)
	(8.067)	(18.921)

Nota 9 - Dywidenda

W drugim kwartale 2019 roku nastąpiła wypłata dywidendy za rok 2018. Pozostała część zysku została przeniesiona na kapitał zapasowy.

Kwota wypłaconej dywidendy w (PLN)	12.280.625,00
Ilość akcji uprawnionych do wypłaty dywidendy	17.543.750
Dywidenda na jedną akcję (PLN)	0,70

Nota 10 - Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby udziałów zwykłych w trakcie roku.

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000'PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	84.991	64.419
Liczba akcji na koniec okresu	17.543.750	17.543.750
Podstawowy zysk na jedną akcję w złotych (zwykły i rozwodniony)	4,8445	3,6719

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Grupa nie posiada składników powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji. W latach 2019 i 2018 nie nastąpiła zmiana ilości wyemitowanych akcji.

Nota 11 - Rzeczowe aktywa trwałe i aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji zastosowano okresy ekonomicznego użytkowania następujących aktywów trwałych:

- Budynki i budowle – 10 lat
- Środki transportu – 5 lat
- Wyposażenie i inne aktywa – 5 lat

W wartości netto maszyn, urządzeń i innych aktywów trwałych ujęta jest wartość netto aktywów użytkowanych na podstawie umów dawnego leasingu finansowego wynosząca 956.581 tys. PLN, amortyzacja za cały 2019 rok wyniosła 74.647 tys. PLN. Istotne zmiany w stanie rzeczowych składników majątku trwałego mające miejsce w 2019 r. związane były przede wszystkim z zawarciem umowy leasingu dotyczącej samolotu Boeing 737-8 MAX.

Samoloty użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego (w rozumieniu MSR17) są amortyzowane przez okres trwania umowy leasingu do wartości rezydualnej ustalonej zgodnie z polityką rachunkowości Grupy.

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych są następujące:

- właścicielem 2 samolotów Boeing 737-800 jest PKO Leasing S.A.,
- właścicielem 1 samolotu Boeing 737-800 jest Pekao Leasing Sp. z o.o.,
- właścicielem 2 samolotów Boeing 737-800 jest mLeasing Sp. z o.o.,
- właścicielem 1 samolotu Boeing 737-800 jest BZ WBK Leasing S.A.,
- właścicielem 2 samolotów Boeing 737-8 MAX jest MAX2018 Aircraft Leasing Ltd.

Enter Air Sp. z o.o. jest natomiast ich użytkownikiem w ramach umowy leasingu finansowego. Po zakończeniu umowy samoloty przechodzą na własność Enter Air Sp. z o.o.

Z dniem 1 stycznia 2019 roku wszedł w życie nowy standard dotyczący leasingu – MSSF 16 - Leasing, który określił zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania dotyczące leasingu. MSSF 16 zniósł klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodną z MSR 17 i wprowadził jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę.

Grupa, korzystając z zapisów par. C1 MSSF 16, zdecydowała się zastosować MSSF 16 do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019, a korzystając z zapisów par. C5 lit. b) MSSF 16 wdrożyła standard w tej właśnie dacie bez przekształcania danych porównawczych. Wartość prawa do użytkowania dotyczy w głównie 14 samolotów i została wyceniona w wysokości równej kwocie zobowiązania leasingowego określonego jako bieżąca wartość przyszłych płatności stałych opłat leasingowych zdyskontowanych przy użyciu stopy bazowej z nowo podpisanej umowy leasingu finansowego, o wartości 5,179%.

Wartość netto aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów dawnego leasingu operacyjnego (w rozumieniu MSR17) wyniosła 416.426 tys. PLN na dzień 31.12.2019, amortyzacja za cały 2019 rok wyniosła 126.015 tys. PLN.

	Grunty, budynki i budowle 000' PLN	Środki transportu i urządzenia 000' PLN	Środki trwałe w budowie 000' PLN	Wypożyczenie i inne aktywa trwałe 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 31 grudnia 2017					
(dane przekształcone)					
Koszt (brutto)	9.364	557.193	904	733	568.194
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(1.030)	(47.920)	-	(375)	(49.325)
Wartość księgowa netto koniec okresu (dane przekształcone)	8.334	509.273	904	358	518.869
Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018					
(dane przekształcone)					
Wartość księgowa netto na początek okresu	8.334	509.273	904	358	518.869
Zwiększenia	-	420.071	354.871	343	775.285
Zmniejszenia	-	(96.572)	(349.957)	(293)	(446.822)
Amortyzacja	(502)	(31.552)	-	(179)	(32.233)
Wartość księgowa netto na koniec okresu (dane przekształcone)	7.832	801.220	5.818	229	815.099
Stan na 31 grudnia 2018					
(dane przekształcone)					
Koszt (brutto)	9.363	869.877	5.818	768	885.826
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(1.531)	(68.657)	-	(539)	(70.727)
Wartość księgowa netto koniec okresu (dane przekształcone)	7.832	801.220	5.818	229	815.099
Okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019					
Wartość księgowa netto na początek okresu	7.832	801.220	5.818	229	815.099
MSSF 16 - pierwsze zastosowanie	-	435.904	-	-	435.904
Zwiększenia	71	484.736	868.197	766	1.353.770
Zmniejszenia	-	(163.896)	(869.652)	-	(1.033.548)
Amortyzacja	(505)	(181.350)	-	(188)	(182.043)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	7.398	1.376.614	4.363	807	1.389.182
Stan na 31 grudnia 2019					
Koszt (brutto)	9.434	1.602.283	4.363	1.534	1.617.614
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(2.036)	(225.669)	-	(727)	(228.432)
Wartość księgowa netto koniec okresu	7.398	1.376.614	4.363	807	1.389.182

Grupa na bieżąco analizuje potrzebę utworzenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów. W 2019 roku nie zaistniały okoliczności wskazujące na potrzebę weryfikacji przyjętych wartości i utworzenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości któregośkolwiek z rzeczowych aktywów trwałych Grupy.

Grupa posiada 2 samoloty Boeing 737-MAX. Eksploatacja tych samolotów została czasowo zawieszona, ale nie ma miejsca wycofanie produkcji czy zagrożenie certyfikatu typu, konieczna jest jedynie poprawa oprogramowania sterującego jednym z czujników. Grupa zidentyfikowała przesłanki świadczące o możliwej utracie wartości samolotów Boeing 737-MAX w związku z czym zostały przeprowadzone testy na utratę ich wartości, w wyniku

których stwierdzono brak zasadności tworzenia odpisu aktualizującego (wartość odzyskiwalna przewyższa wartość księgową netto testowanego aktywa). Wartość netto samolotów Boeing 737-MAX na dzień 31.12.2019 wyniosła 355.857 tys. PLN.

Stawka amortyzacji wyżej wspomnianych samolotów Boeing 737-MAX została przez Grupę obniżona na czas przestoju do wartości 0,5%, aby odzwierciedlić utratę wartości samolotów w tym okresie. Podejście takie wynikało m.in. z następujących argumentów:

- Nieużytkowane samoloty nie są narażone na utratę wartości w czasie wynikającą z ich eksploatacji.
- Samoloty nie generują przychodów, zatem, w celu zachowania zasady proporcjonalności przychodów i kosztów, nie powinny też generować kosztów wynikających amortyzacji.

W ocenie Zarządu nie ma ryzyka niedopuszczenia MAXów do użytkowania. Samolot jest urządzeniem mechanicznym i jak każde urządzenie mechaniczne jest możliwy do naprawienia, ponadto samolot ten jest zrobiony w 70% na bazie najlepszego samolotu w historii, czyli Boeinga 737-800. Brak utraty wartości tych samolotów potwierdzają wyceny, przygotowane na zlecenie spółki przez niezależne podmioty świadczące usługi w tym zakresie.

W związku z przyjętym w poprzednich latach sposobem rozliczania napraw i remontów samolotów będących przedmiotem umów dawnego leasingu finansowego Grupa rozpoznała w 2018 roku komponent remontowy w wysokości 55.837 tys. PLN odpowiadający kosztom remontów wykonanych w 2018 roku.

W 2019 roku, w związku z zaleceniami MSSF16 mówiącymi o ponownym przeanalizowaniu założeń dotyczących rozpoznawania komponentów remontowych, a także na wniosek audytora, Grupa zmieniła sposób rozliczania napraw oraz rozpoznawania komponentów remontowych. W wyniku zmienionego podejścia w księgach 2019 roku dokonane zostały m.in. następujące zmiany:

- Każdy samolot w dawnym leasingu finansowym został podzielony na 3 komponenty (silnik_1, silnik_2, kadłub) i nie rozpoznaje się innych istotnych komponentów, których okres użyteczności jest krótszy niż pozostałych elementów samolotu,
- Dla komponentów samolotu (silnik_1, silnik_2, kadłub), dla których nie przewiduje się przeglądów w trakcie trwania umowy nie zostały wydzielone komponenty, ponieważ, przy założeniu braku kontynuacji użytkowania samolotu po okresie leasingu, wydzielenie komponentów, nie ma wpływu na łączną okresową wartość amortyzacji/umorzenia,
- Nie wydzielono również komponentów dla umów, które według MSR 17 były umowami leasingu operacyjnego, ponieważ wydzielenie nie ma wpływu na łączną okresową wartość amortyzacji/umorzenia.
- Komponenty remontowe, które zostały aktywowane w roku 2019 zostały wyksięgowane ze środków trwałych i ujęte jednorazowo w kosztach okresu w ich początkowej wartości brutto, amortyzacja naliczona w 2019 roku dla tych pozycji została wycofana,
- Komponenty remontowe, które zostały aktywowane w latach poprzednich zostały wyksięgowane ze środków trwałych w ich wartości netto na dzień 1 stycznia 2019 roku i ujęte w wyniku z lat ubiegłych, amortyzacja naliczona w 2019 roku dla tych pozycji została wycofana,
- Samoloty użytkowane na podstawie umów dawnego leasingu finansowego zostały podzielone na komponenty fizyczne. Wewnątrz tych komponentów utworzono komponenty remontowe, odpowiadające kosztom dużych, strukturalnych przeglądów, które będą miały się odbyć w kolejnych latach. Komponenty te są utworzone w części odpowiadającej okresowi od początku umowy leasingu do szacowanego dnia wystąpienia kolejnego remontu i umarzone właśnie przez ten okres. Wartość netto tychże komponentów na dzień 31 grudnia 2019 roku to 7.738 tys. PLN,
- W dacie kolejnego przeglądu tworzony jest nowy komponent remontowy, który, przy założeniu wykonywania dużych remontów średnio co 10 lat, będzie umarzony stawką amortyzacji równą 10%. Wartość netto takich komponentów na dzień 31 grudnia 2019 wynosi 47.537 tys. PLN,
- Dotychczasowe podejście polegające na ustalaniu wartości rezydualnej samolotu jako mniejszej z dwóch wartości – wyceny niezależnego rzeczoznawcy i kalkulacji przychodów z hipotetycznej umowy leasingowej (HUL) już nie jest stosowane. Obecnie do ustalania wartości rezydualnej pod uwagę bierze się tylko wycenę rzeczoznawcy, gdyż kalkulacja HUL w dzisiejszych warunkach gospodarczych nie odzwierciedla w pełni wartości rynkowej samolotu.

Nota 12 - Wartości niematerialne

Wartości niematerialne i prawne obejmują oprogramowanie komputerowe i licencje oraz pozostałe wartości niematerialne i prawne, dotyczące praw majątkowych do emisji zanieczyszczeń gazów cieplarnianych.

Nota 13 - Inwestycje w jednostkach zależnych

	miejsce siedziby spółki	procent posiadanych udziałów	procent posiadanych głosów	metoda konsolidacji
Enter Air sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%	pełna
Jednostki zależne od Enter Air Sp. z o.o				
Enter Air Services sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%	pełna
EnterAir.cz s.r.o.	Mosnov	100%	100%	pełna
Enter Air International LTD	Dublin	100%	100%	pełna
Enter Air Executive services	Warszawa	100%	100%	pełna
Jednostka stowarzyszona z Enter Air Sp. z o.o. (wycena metodą praw własności)				
Chair Airlines	Glattbrugg	49%	49%	

Enter Air Services sp. z o.o. została utworzona 24 maja 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

EnterAir.cz.s.r.o. została utworzona 20 lipca 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

Enter Air International LTD została utworzona 2 stycznia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

Enter Air Executive Services sp. z o.o. została utworzona 28 sierpnia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 60% udziałów. W dniu 24 lipca 2015 Enter Air sp. z o.o. odkupiła udziały pozostające poza kontrolą i od tej daty posiada 100% udziałów Enter Air Executive Services sp. z o.o.

Nota 14 – Inwestycje oraz inne aktywa finansowe

a) Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i pożyczki udzielone jednostkom stowarzyszonym

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN
Długoterminowe		
Akcje w Chair Airlines AG	21.756	-
Krótkoterminowe		
Pożyczki udzielone podmiotom stowarzyszonym	14.105	-
	35.861	-

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych dotyczą inwestycji w Spółkę Chair Airlines AG (dawniej: Germania Flug AG). Dodatkowe informacje na temat spółki Chair Airlines AG oraz szczegóły dotyczące rozliczenia nabycia udziałów zostały zawarte w punkcie 5.4 niniejszego sprawozdania. Szczegóły na temat udzielonych pożyczek znajdują się w punkcie 6.4 sprawozdania.

Chair Airlines (poprzednio Germania Flug AG) od 5-ciu lat prowadzi przewozy regularne i czarterowe z wykorzystaniem 3 samolotów Airbus A319, operuje na rynkach europejskich oraz popularnych kierunkach wakacyjnych w Afryce i na bliskim wschodzie.

b) Pożyczki udzielone pozostałym jednostkowym

W okresie objętym sprawozdaniem Spółka Enter Air sp. z o.o. udzieliła nową pożyczkę podmiotowi CL122 Sp. z o.o. Szczegółowe informacje nt. powiązania między CL122 z grupą Enter Air zostało ujęte w notce dotyczącej zdarzeń po dniu bilansowym (punkt 6.11 niniejszego sprawozdania).

CL122	Za okres:	
	od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Stan na początek okresu	-	-
Kwota nowo - udzielonych pożyczek	1.519	-
Splata udzielonych pożyczek	-	-
Stan na koniec okresu	1.519	-

Nota 15 - Należności pozostałe – długoterminowe

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Depozyty - użytkowanie samolotów w leasingu	29.061	33.815
PDP Boeing	74.994	92.228
Kaucje umowy najmu biur	183	167
Inne	1.467	3.281
	105.705	129.491

Spółka zależna od Enter Air S.A. – Enter Air Sp. z o.o. dokonała odbioru jednego samolotu Boeing 737-8 Max w grudniu 2018 i jednego w styczniu 2019. W styczniu 2019 roku zawarta została umowa cesji wierzytelności przenosząca prawa do wpłaconych do firmy Boeing zaliczek ze Spółki Enter Air S.A. na Spółkę Enter Air Sp. z o.o. Ze względu na tą umowę Spółka Enter Air S.A. dokonała na dzień 31 grudnia 2018 r. wyceny wierzytelności walutowej z tego tytułu a także dokonała przeklasyfikowania zaliczek z części długoterminowej do krótkoterminowej.

W okresie około roku Enter Air Sp. z o.o. pierwotnie planowała pozyskanie kolejnego samolotu B737-8 Max, którego dostawa była przewidziana na 4 kwartał 2020 roku. Poziom nakładów inwestycyjnych jest szacowany na 8 mln USD. Spółka planuje pokryć te nakłady ze środków własnych.

W okresie 1-3 lat Enter Air Sp. z o.o., poza powyższą inwestycją planuje pozyskanie kolejnych samolotów B737-8 Max, których dostawa jest przewidziana odpowiednio na 1 kwartał 2021, a następnie na 2 kwartał 2022. Poziom nakładów inwestycyjnych jest szacowany na 8 mln USD na każdy samolot. Spółka planuje pokryć te nakłady ze środków własnych pochodzących z zysków.

Ze względu na czasowe uziemienie samolotów B737-8 Max oraz wstrzymanie produkcji, które miało miejsce w 2019 roku, jest prawdopodobne, że dostawy w/w samolotów zostaną odsunięte w czasie. Spółka jest w kontakcie z producentem w tej sprawie, jednak na dzień sprawozdania żadne decyzje nie zostały uzgodnione.

Nota 16 - Zapasy

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Towary – sprzedaż pokładowa	6.029	4.932
	6.029	4.932

Koszt zapasów ujęty w pozycji „Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” wyniósł 45.770 tys. zł (2018: 35.971 tys. zł).

Nota 17 - Należności handlowe oraz pozostałe należności

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Należności handlowe	103.351	81.342
Odpis na szacowane straty kredytowe	(13.415)	(14.130)
Należności handlowe netto	89.936	67.212
Inne należności	5.683	5.971
	95.619	73.183

Zarząd Enter Air S.A. szacuje, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Główne ryzyko kredytowe Grupy związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi. Kwoty prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są wartościami netto, po pomniejszeniu o odpisy na szacowane straty kredytowe, oszacowane przez kierownictwo Grupy na podstawie przeszłych doświadczeń oraz oceny aktualnej sytuacji ekonomicznej.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie jest stosunkowo niewielka, w związku koniecznością dokonania przez klientów przedpłat na poczet realizacji operacji lotniczych.

Struktura czasowa należności handlowych przedstawia się następująco:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Bieżące	77.385	58.313
Przeterminowane:		
Do 3 miesięcy	8.046	5.795
Od 3 do 6 miesięcy	1.105	12.632
Od 6 do 12 miesięcy	3.862	1.029
Powyżej 12 miesięcy	12.953	3.573
	103.351	81.342

Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy zostały pokryte odpisem na szacowane straty kredytowe. Należności te zawierają saldo równe 11.490 tys. zł od podmiotu świadczącego usługi obsługi technicznej samolotów, które to saldo jest przedmiotem sporu sądowego.

Wartości bilansowe należności handlowych i pozostałych należności są wyrażone w następujących walutach:

Waluta	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
USD	58.714	29.557
GBP	6.395	2.006
EUR	27.999	21.001
PLN	2.083	14.084
Inne	428	6.535
	95.619	73.183

Zmiany stanu odpisu na szacowane straty kredytowe wartości należności handlowych

	Rok 2019 000' PLN	Rok 2018 000' PLN
Stan na dzień 1 stycznia	14.130	38
Utworzenie odpisu	(715)	14.092
Należności spisane w trakcie roku obrotowego jako nieściągalne	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	13.415	14.130

Na zabezpieczenie posiadanych należności jak również realizację podpisanych kontraktów spółka posiada depozyty wniezione przez klientów wykazywane w pozycji Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania. Poniższa tabela przedstawia wysokość otrzymanych depozytów na koniec poszczególnych okresów sprawozdawczych:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Depozyty Tour Operatorów	16.191	11.858

Nota 18 - Bieżące aktywa podatkowe

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Nadpłata podatku VAT	548	1.198
Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego	9	4.494
Rozliczenie naliczonego VAT-u	231	100
	788	5.792

Nota 19 - Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Środki pieniężne w kasie i w banku	72.261	26.365
Krótkoterminowe depozyty bankowe	16.204	74.049
	88.465	100.414

Nota 20 - Rozliczenia międzyokresowe czynne

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Rozliczenie leasing	-	22.265
Rozliczenie VAT naliczony	-	2
Pozostałe rozliczenia kosztów	5.495	2.487
	5.495	24.754

Pozycja dotycząca rozliczenia leasingu dotyczyła stosowanego do końca roku 2018 rozliczenia kosztów leasingu operacyjnego w zależności od wykonanego przez poszczególne samoloty nalogu. Wartość rozliczeń międzyokresowych z tego tytułu wzrastała pod koniec roku i malała w szczycie sezonu letniego. Z dniem 1 stycznia 2019, a więc w momencie wdrożenia MSSF 16 –Leasing, opisane wyżej rozliczenia międzyokresowe związane kosztami leasingu operacyjnego zostały przeniesione do zysków zatrzymanych.

Nota 21 - Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Kapitał zakładowy wyemitowany i zapłacony (000' PLN)	17.544	17.544
Liczba akcji (w szt.)	17.543.750	17.543.750
Wartość nominalna jednej akcji w PLN	1,0	1,0
Wartość nominalna wszystkich akcji (000' PLN)	17.544	17.544

Seria	Liczba szt.	Data rejestracji
Stan na 1 stycznia 2019 w tym:		
A – Kapitał zakładowy	100.000	
B – Za udziały Enter Air Sp. z o.o.	10.443.747	09/02/2015
B – Za znak towarowy	3	
C – Oferta publiczna	7.000.000	30/12/2015
Razem	17.543.750	
Stan na 31 grudnia 2019	17.543.750	

Wszystkie wyemitowane przez podmiot dominujący akcje są akcjami zwykłymi bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku.

Akcjonariusze Enter Air S.A. posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu według stanu na dzień 31 grudnia 2019:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów
ENT Investments Ltd	9.206.087	52,48%
Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	1.874.000	10,68%
Fundusze zarządzane przez Investors Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	1.505.919	8,58%
OFE Generali	1.602.835	9,14%

Powyższa informacja o stanie posiadania akcji emitenta przez akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu sporządzona została na podstawie następujących dokumentów:

- wykazów przekazywanych emitentowi przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych w Warszawie w trybie art. Art. 406³ § 8 kodeksu spółek handlowych,
- informacji uzyskanych od akcjonariuszy w drodze realizacji przez nich obowiązków nałożonych na akcjonariuszy spółek publicznych mocą odpowiednich postanowień ustaw z dnia 29.07.2005 r., tj.: ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (art. 69 i art. 69a) i ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,
- zawiadomień przekazywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze u emitenta w trybie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 173, str. 1 z późn. zm.).

Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa przewidujące szczególny tryb oraz zasady powiadamiania spółki publicznej na temat zmiany stanu posiadania akcji przez akcjonariuszy wyłącznie po przekroczeniu ustawowych progów takiej zmiany, nie można wykluczyć, iż rzeczywisty stan posiadania akcji przez akcjonariuszy nieznacznie różni się od stanu przedstawionego powyżej.

Spółka nie posiada również informacji by w okresie następującym po okresie sprawozdawczym, do dnia publikacji niniejszego raportu nastąpiły zmiany w stanie posiadania akcji przez akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Wszystkie wyemitowane przez podmiot dominujący akcje są akcjami zwykłymi bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku.

Nota 22 - Kapitał zapasowy

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Stan na początek okresu	<u>277.140</u>	<u>228.750</u>
Nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną akcji	-	-
Koszty emisji kapitału akcyjnego	-	-
Przeniesienie zysku poprzedniego okresu na kapitał zapasowy	54.180	48.390
Stan na koniec okresu	<u>331.320</u>	<u>277.140</u>

Nota 23 - Rozliczenie połączenia

W grudniu 2014 roku miało miejsce podwyższenie kapitału podstawowego Enter Air Sp. z o.o. o kwotę 10.444 tys. zł. łączna wartość nowoutworzonych udziałów wyniosła 41.745 tys. zł i została pokryta aportem w postaci 100% udziałów w Enter Air Sp. z o.o. Do celów rozliczenia połączenia przyjęto datę przejęcia na dzień 31 grudnia 2014.

Przejęcie przez Enter Air S.A., Spółki Enter Air Sp. z o.o. rozliczono przy założeniu, iż podmioty znajdują się pod wspólną kontrolą, dlatego też do rozliczenia połączenia zastosowano metodę łączenia udziałów, a dane Grupy Enter Air Sp. z o.o. włączono do konsolidacji według wartości księgowej. Skutki połączenia ujęte zostały w osobnej pozycji kapitałów własnych „Rozliczenie połączenia”.

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Rozliczenie połączenia z Enter Air sp. z o.o.	(38.655)	(38.655)
	<u>(38.655)</u>	<u>(38.655)</u>

Nota 24 - Zyski zatrzymane

	Dane przekształcone	
	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Stan na początek okresu	(17.916)	(7.049)
Wdrożenie polityki komponentowej	(624)	(9.764)
Nie rozliczony wynik poprzedniego okresu	-	170
Korekta błędów lat ubiegłych	(1.208)	(1.273)
Pierwsze zastosowanie MSSF16	(13.856)	-
Stan na koniec okresu	(33.604)	(17.916)

Wzrost straty z lat ubiegłych w roku 2019 dotyczy przede wszystkim:

- Przeniesienia na wynik lat ubiegłych, w związku z wdrożeniem w 2019 roku nowego standardu MSSF 16, wartości ubiegłorocznego salda rozliczeń międzyokresowych z tytułu kosztów leasingu operacyjnego. Więcej szczegółów na ten temat zostało zawartych w nocie dotyczącej rozliczeń międzyokresowych.
- Zmiany, w związku z zaleceniami MSSF16 mówiącymi o ponownym przeanalizowaniu założeń dotyczących rozpoznawania komponentów remontowych, a także na wniosek audytora Grupy, sposobu rozliczania napraw i rozpoznawania komponentów remontowych. Więcej szczegółów na ten temat zostało zawartych w nocie dotyczącej środków trwałych.
- Korekty błędów lat ubiegłych będącej wynikiem kontroli ZUS, która odbyła się w Enter Air Sp. z o.o. Więcej informacji na ten temat zostało zawartych w punkcie 6.1 sprawozdania.

Nota 25 - Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Stan na początek okresu	(1)	(1)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-
Stan na koniec okresu	(1)	(1)

Nota 26 - Podatek odroczony

Zmiany stanu brutto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się następująco:

	Dane przekształcone	
	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Stan na początek okresu	20.583	17.272
Obciążenie wyniku finansowego	6.581	3.311
Pomniejszenie kapitału własnego	2.035	-
Stan na koniec okresu	29.199	20.583

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku przedstawione zostały w kolejnych tabelach.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	wycena bilansowa 000' PLN	bilansowe rozliczenie najmu samolotów 000' PLN	amortyzacja podatkowa powyżej bilansowej 000' PLN	opłaty wstępne 000' PLN	noty przychód bilansowy 000' PLN	pozostałe 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 31 grudnia 2017	5.849	3.603	20.967	-	1.520	4.464	36.403
Wpływ na wynik finansowy	(3.630)	(664)	1.981	-	3.420	10.037	11.144
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018 (dane przekształcone)	2.219	2.939	22.948	-	4.940	14.501	47.547
Wpływ na wynik finansowy	(218)	(2.833)	17.265	-	(5.975)	(1.256)	6.983
Wpływ na kapitał własny	-	-	(2.035)	-	-	-	(2.035)
Stan na 31 grudnia 2019	2.001	106	38.178	-	(1.035)	13.245	52.495

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	ZUS do zapłaty w następnym miesiącu 000' PLN	wycena bilansowa 000' PLN	wynagrodzenia do wypłaty w następnym miesiącu 000' PLN	rezerwa urlopową 000' PLN	strata podatkowa 000' PLN	leasing finansowy rozliczany w czasie 000' PLN	pozostałe 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 31 grudnia 2017	123	1.649	62	301	114	14.712	2.132	19.093
Wpływ na wynik finansowy	48	144	22	16	690	(66)	7.017	7.871
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018	171	1.793	84	317	804	14.646	9.149	26.964
Wpływ na wynik finansowy	95	249	33	29	690	(2.965)	(1.799)	(3.668)
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2019	266	2.042	117	346	1494	11.681	7.350	23.296

Nota 27 - Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	Dane przekształcone	
	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Zobowiązania handlowe	79.189	93.987
Depozyty Tour Operatorów	16.191	11.942
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2.315	1.838
Zobowiązanie z tytułu podatku VAT	17.296	13.591
Inne podatkowe, w tym wobec ZUS	3.522	7.599
Pozostałe zobowiązania	2.408	5.344
	120.921	134.301

Średni termin płatności zobowiązań handlowych wynosi 30 dni. Grupa posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie.

Zarząd Grupy uważa, że wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Nota 28 - Zobowiązania z tytułu leasingu i inne finansowe

a) Zobowiązania z tytułu umów dawnego leasingu finansowego

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:		
jednego roku	95.935	77.378
dwóch do pięciu lat	505.032	315.241
powyżej pięciu lat	130.578	218.697
	731.545	611.316
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	(95.202)	(61.524)
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	636.343	549.792

W pozycji zobowiązań leasingowych i innych finansowych pokazana jest również kwota 3.243 tys. zł dotycząca wyceny instrumentów finansowych IRS.

W zawartych umowach nie pojawiają się żadne opłaty warunkowe.

Wzrost wartości w tej pozycji wynika głównie z podpisania nowych umów leasingu finansowego, dotyczących:

- samolotu Boeing 737-8 MAX – umowa z grudnia 2018 r. (dostawa samolotu w styczniu 2019 r.),
- samolotu Boeing 737-800 – umowa z grudnia 2019 r. (leasing zwrotny finansowy po uprzednim wykupie z leasingu finansowego).

Wartość godziwa zobowiązań leasingowych Spółki nie różni się istotnie od ich wartości księgowej. Zobowiązanie Spółki z tytułu leasingu jest zabezpieczone na rzecz leasingodawcy w postaci zastawu rejestrowego na leasingowanych środków trwałych.

Zobowiązania z tytułu leasingu są denominowane w następujących walutach i na 31 grudnia 2019 roku wynosiły:

	Wartość w walucie	Wartość w PLN
USD	136.079	516.786
EUR	28.075	119.557
PLN	-	-
		636.343

b) Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów

Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania związane są z wdrożeniem z dniem 1 stycznia 2019 roku standardu MSSF16.

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów, wymagalne w ciągu:		
jednego roku	146.076	-
dwóch do pięciu lat	334.123	-
powyżej pięciu lat	1.000	-
	481.199	-
Pomniejszone o przyszłe odsetki:	(44.582)	-
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	436.617	-

Nota 29 - Kredyty i pożyczki

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	1.007	1.800
Pożyczki	-	-
	1.007	1.800
Krótkoterminowe		
Kredyty w rachunku bieżącym	30.347	20.262
Kredyt na zakup nieruchomości	819	.819
Pożyczki	-	-
	31.166	21.081
Kredyty i pożyczki razem	32.173	22.881

Kwota 1.007 tys. zł w zobowiązaniach długoterminowych oraz 819 tys. zł w zobowiązaniach krótkoterminowych to składniki zobowiązania z tytułu kredytu na zakup nieruchomości zaciągniętego w banku BNP Paribas (poprzednio Raiffeisen) przez Spółkę Enter Air Services Sp. z o.o. Niniejsza nieruchomość to budynek będący siedzibą polskich spółek wchodzących w skład Grupy.

Kwota 30.347 tys. zł to łączna wartość wykorzystywanych kredytów w walutowych rachunkach bieżących przez Spółkę Enter Air Sp. z o.o.

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów i pożyczek Grupy przedstawia się w sposób następujący:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
PLN	-	-
USD	29.553	20.262
EUR	2.620	2.619
	32.173	22.881

Kredyty bankowe oprocentowane są według zmiennych stóp procentowych, co naraża Grupę na ryzyko zmiany wartości przepływów pieniężnych w zależności od zmiany stóp procentowych. W umowach kredytowych, strony uzgodniły standardowy dla tego typu transakcji katalog zabezpieczeń, w tym w szczególności weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz cesję na rzecz Banków wierzycelności należnych Enter Air Sp. z o.o. oraz Enter Air Services sp. z o.o. na podstawie umowy handlowych.

Umowy zawierają standardowe dla tego typu umów postanowienia, w tym dotyczące m.in. obowiązku wykorzystania kredytu zgodnie z przeznaczeniem, utrzymania przez Enter Air Sp. z o.o. oraz Enter Air Services sp. z o.o. określonych wskaźników finansowych na ustalonym w umowie poziomie, a także zobowiązania do przekazywania Bankom określonych informacji dotyczących sytuacji finansowej spółki. Ponadto, Enter Air Sp. z o.o. w umowach zobowiązała się do utrzymywania średniomiesięcznych wpływów łącznie na wskazane w umowie rachunki bieżące Enter Air Sp. z o.o. prowadzone przez Banki na określonym w umowie poziomie, jak również nieudzielania poręczeń i gwarancji za inne, nieobciążania aktywów stanowiących zabezpieczenie Banków na rzecz innych wierzycieli, niepodejmowania uchwał o obniżeniu kapitału zakładowego.

Enter Air Sp. z o.o. zobowiązała się także do informowania Banków o zdarzeniach organizacyjnych i gospodarczych (w tym zmianach własnościowych i kapitałowych, zmianach na stanowiskach zarządzających, postępowaniach sądowych) mających istotny wpływ na sytuację prawną, finansową lub ekonomiczną Enter Air Sp. z o.o., przy czym Banki zastrzegły sobie prawo do dokonania oceny czy wprowadzone zmiany lub zaistniałe zdarzenia nie powodują zwiększenia ryzyka braku spłaty kredytu, a w przypadku stwierdzenia wzrostu ryzyka do zawieszenia prawa do dokonywania ciągłych kredytów lub wypowiedzenia umowy.

Umowy zawierają również ograniczenia w zakresie wypłaty dywidendy. Enter Air Sp. z o.o. oraz Enter Air Services Sp. z o.o. zobowiązały się do niedokonywania wypłaty dywidendy bez pisemnej zgody Banków.

W okresie objętym sprawozdaniem nie nastąpiło naruszenie postanowień umów kredytowych oraz nie wystąpiły trudności w regulowaniu zobowiązań wynikających z umów kredytowych.

Nota 30 - Rezerwy

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Długoterminowe	1.865	1.669
Krótkoterminowe	960	6.026
	2.825	7.695

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	Urlopowe 000' PLN	Koszty usług 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 1 stycznia 2018	1.586	10.107	11.693
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów			
- utworzenie dodatkowych rezerw	83	7.588	7.671
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	-	-	-
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	-	(11.669)	(11.669)
Stan na 31 grudnia 2018	1.669	6.026	7.695
Stan na 1 stycznia 2019	1.669	6.026	7.695
Ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów			
- utworzenie dodatkowych rezerw	195	992	1.187
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	-	-	-
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	-	(6.057)	(6.057)
Stan na 31 grudnia 2019	1.864	961	2.825

W 2018 roku w pozycji dotyczącej rezerw zaprezentowane były rezerwy w wysokości 5.920 tys. zł dotyczące kosztów usług związanych z wykonywaniem w 2018 roku operacji lotniczych. W roku 2019 rezerwy na koszty usług dotyczących roku 2019 wyniosły 1.069 tys. zł i zostały zaprezentowane w pozycji zobowiązań handlowych.

Nota 31 - Rozliczenia międzyokresowe przychodów

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Długoterminowe		
Rozliczenie zysku z transakcji leasingu zwrotnego	47.603	59.002
	47.603	59.002
Krótkoterminowe		
Rozliczenie zysku z transakcji leasingu zwrotnego	13.912	18.082
Inne	-	-
	13.912	18.082

Zgodnie z zapisami paragrafów C16 oraz C17 MSSF 16 Spółka przyjęła uproszczenie dotyczące transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego sprzed dnia pierwszego zastosowania standardu. Spółka nie dokonywała ponownej oceny tych transakcji w kontekście spełniania wymogów MSSF 15 i niezmiennie ujmuje je w taki sam sposób jak każdy inny leasing finansowy istniejący w dniu pierwszego zastosowania oraz amortyzuje zyski ze sprzedaży przez okres leasingu.

Nota 32 – Zobowiązania do wykonania świadczenia

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Krótkoterminowe		
Przychody przyszłych okresów z tytułu przewozów	44.264	35.127
	44.264	35.127

Zobowiązania do wykonania świadczenia dotyczą przedpłat z tytułu realizacji usług w przyszłych okresach.

Nota 33 - Świadczenia pracownicze

Na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień bilansowy składają się:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Wynagrodzenia płatne w następnym miesiącu	2.315	1.838
	2.315	1.838

Z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujęto następujące kwoty:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Koszty bieżącego zatrudnienia	35.379	20.306
Koszty ubezpieczeń społecznych	5.949	4.240
Inne świadczenia na rzecz pracowników	4.021	2.018
	45.349	26.564

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu (z uwzględnieniem zarządu):

	2019	2018
	Liczba pracowników	Liczba pracowników
Zarząd	4	4
Pracownicy operacyjni	340	265
Księgowość i administracja	184	161
	<u>528</u>	<u>430</u>

Nota 34 - Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych

Umowy o pracę zawarte przez Enter Air z pracownikami są umowami zarówno na czas nieokreślony jak również na czas określony nieprzekraczający 33 miesięcy. Ze względu na niskie prawdopodobieństwo wypłaty świadczenia emerytalnego w najbliższych latach Spółka nie tworzy rezerwy emerytalnej.

Nota 35 - Zobowiązania warunkowe

Poniżej przedstawiono zestawienie otwartych akredytyw wg stanu na 31 grudnia 2019:

Beneficjent	Kwota	Data zamknięcia	Cel
SASOF IV (A2) AVIATION IRELAND	800.000 USD	19.12.2020	Zabezpieczenie płatności leasingu operacyjnego samolotu
Wells Fargo Trust Company, N.A.	546.000 USD	17.12.2020	Zabezpieczenie płatności leasingu operacyjnego samolotu
Wells Fargo Trust Company, N.A.	546.000 USD	17.12.2020	Zabezpieczenie płatności leasingu operacyjnego samolotu
Wells Fargo Trust Company, N.A.	546.000 USD	17.12.2020	Zabezpieczenie płatności leasingu operacyjnego samolotu
Wells Fargo Trust Company, N.A.	546.000 USD	17.12.2020	Zabezpieczenie płatności leasingu operacyjnego samolotu

Poza poniżej opisanymi umowami na zakup nowych samolotów Boeing na dzień sporządzenia sprawozdania nie występują przyszłe zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych.

W okresie około roku Enter Air Sp. z o.o. pierwotnie planowała pozyskanie kolejnego samolotu B737-8 Max, którego dostawa była przewidziana na 4 kwartał 2020 roku. Poziom nakładów inwestycyjnych jest szacowany na 8 mln USD. Spółka planuje pokryć te nakłady ze środków własnych pochodzących z zysku.

W okresie 1-3 lat Enter Air Sp. z o.o., poza powyższą inwestycją planuje pozyskanie kolejnych samolotów B737-8 Max, których dostawa jest przewidziana odpowiednio na 1 kwartał 2021, a następnie na 2 kwartał 2022. Poziom nakładów inwestycyjnych jest szacowany na 8 mln USD na każdy samolot. Spółka planuje pokryć te nakłady ze środków własnych pochodzących z zysków okresów przyszłych.

Ze względu na czasowe uziemienie samolotów B737-8 Max oraz wstrzymanie produkcji, które miało miejsce w 2019 roku, jest prawdopodobne, że dostawy w/w samolotów zostaną odsunięte w czasie. Spółka jest w kontakcie z producentem w tej sprawie, jednak na dzień sprawozdania żadne decyzje nie zostały uzgodnione.

Nota 36 - Umowy leasingu operacyjnego

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Minimalne opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów bieżącego okresu	-	101.409

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018, Grupa posiadała zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, których wartość bieżąca wyceniana po kursie na koniec okresu sprawozdawczego wynosiła (w podziale na terminy płatności):

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
w okresie do roku	-	111.246
w okresie od 2 – 5 lat	-	326.177
powyżej 5 lat	-	4.737
	-	442.160

Z dniem 1 stycznia 2019 roku wszedł w życie nowy standard dotyczący leasingu - MSSF 16 - Leasing, który zniósł klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodną z MSR 17 i wprowadził jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę.

Poniższa tabela przedstawia wartości, jakie zostały ujęte w księgach Grupy w związku z wdrożeniem nowego standardu.

	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 przed zmianą	Wpływ MSSF 16 na sprawozdanie z syt. finansowej	Stan na dzień 01.01.2019 po zmianie
Aktywa trwałe, w tym:			
Rzeczowe aktywa trwałe	815.099	-	815.099
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	-	435.904	435.904
Razem Aktywa trwałe	944.839	435.904	1.380.743
Aktywa obrotowe, w tym:			
Rozliczenia międzyokresowe	24.754	(15.107)	9.647
Razem Aktywa obrotowe	209.075	(15.107)	193.968
Aktywa razem	1.153.914	420.797	1.574.711
Kapitał własny, w tym:			
Zyski zatrzymane	(17.916)	(12.237)	(30.153)
Razem Kapitały własne	302.531	(12.237)	290.294
Zobowiązanie długoterminowe, w tym:			
Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20.583	(2.870)	17.713
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	488.461	-	488.461
Zobowiązania długoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów	-	335.376	335.376
Razem Zobowiązanie długoterminowe	571.515	332.506	904.021
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:			
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	61.331	-	61.331
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów	-	100.528	100.528
Razem Zobowiązania krótkoterminowe	279.868	100.528	380.396
Pasywa razem	1.153.914	420.797	1.574.711

Różnica pomiędzy kwotą zobowiązań z tytułu leasingu wyliczonych zgodnie z MSSF 16 i wartością bieżącą przyszłych zobowiązań określoną zgodnie z MSR 17 wynika przede wszystkim z dwóch czynników:

- przy określaniu wysokości zobowiązania leasingowego zgodnie z MSSF 16, pod uwagę wzięte zostały wszystkie stałe opłaty leasingowe, a więc nie tylko opłaty dotyczące czynszu, ale również stała część tzw. rezerw remontowych, podczas gdy opłaty remontowe nie są uwzględniane przy określaniu przyszłych płatności w oparciu o MSR 17;
- zobowiązania leasingowe zgodnie z MSSF 16 zostały wyliczone jako zdyskontowane przyszłe płatności, które to płatności zgodnie z MSR 17 dyskontowane nie są;
- przy ustalaniu metod rozliczeń leasingu zastosowano metodę naliczania dyskonta w cyklach dziennych.

Wynikiem zastosowanego standardu są dodatkowe koszty odsetek od umów leasingowych oraz amortyzacja, zmniejszeniu natomiast uległy koszty rat leasingowych. Wpływ standardu na wyniki za cały 2019 rok pokazuje kolejna tabela.

	<i>Bez wdrożonego MSSF 16</i>	<i>Z wdrożonym MSSF 16</i>
	<i>Za okres:</i>	<i>Za okres:</i>
	<i>od 01.01.2019</i>	<i>od 01.01.2019</i>
	<i>do 31.12.2019</i>	<i>do 31.12.2019</i>
	<i>000' PLN</i>	<i>000' PLN</i>
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży	1.614.657	1.614.657
Koszt własny sprzedaży, w tym:	(1.414.827)	(1.402.542)
<i>raty leasingu operacyjnego</i>	(138.348)	-
<i>amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania</i>	-	(126.063)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	199.830	212.115
Koszty sprzedaży	(993)	(993)
Koszty ogólnego zarządu	(36.559)	(36.559)
Pozostałe przychody operacyjne	458	458
Pozostałe koszty operacyjne	(7.196)	(7.196)
Odpis na szacowane straty kredytowe	715	715
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	156.255	168.540
Koszty/przychody finansowe - netto, w tym:	(44.984)	(74.863)
<i>odsetki od zobowiązań z tyt. prawa do użytkowania aktywów</i>	-	(25.264)
<i>wycena zobowiązań z tytułu prawa do użytkowania aktywów</i>	-	(4.615)
<i>pozostała część kosztów/przychodów finansowych</i>	(1.277)	(1.277)
Wynik rozliczenia jednostek wycenianych metodą praw własności	14.162	14.162
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	125.433	107.839

6 INFORMACJE DODATKOWE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

6.1 Istotne zmiany wartości kwot szacunkowych prezentowanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub w poprzednich latach obrotowych

Zmiany wartości szacunkowych

Z uwagi na działanie Grupy na rynku turystycznych przewozów działalność Grupy cechuje duża sezonowość. Przekłada się to na poziom wartości szacunkowych wykazywanych rozliczeniach międzyokresowych oraz rezerwach.

Sezonowość ma również wpływ na wysokość należności i zobowiązań handlowych oraz poziom zadłużenia w postaci wykorzystania przyznaných limitów kredytowych w rachunkach obrotowych.

Rozliczenia międzyokresowe po stronie aktywów:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Rozliczenie leasing	-	22.265
Rozliczenie VAT naliczony	-	2
Pozostałe rozliczenia kosztów	5.495	2.487
	<u>5.495</u>	<u>24.754</u>

Z uwagi na stosowane do końca roku 2018 rozliczanie kosztów leasingu operacyjnego w zależności od wykonanego przez poszczególne samoloty nalotu wartość rozliczeń międzyokresowych z tego tytułu wzrastała pod koniec roku i malała w szczycie sezonu letniego.

Z dniem 1 stycznia 2019, a więc w momencie wdrożenia MSSF 16 – Leasing, opisane wyżej rozliczenia międzyokresowe związane kosztami leasingu operacyjnego zostały przeniesione do zysków zatrzymanych.

Przeszacowanie wartości rezydualnej samolotów

Zgodnie z polityką rachunkowości Zarząd dokonał przeszacowania wartości rezydualnej samolotów. Wartość rezydualna samolotów została określona w oparciu o operaty szacunkowe niezależnej, wyspecjalizowanej firmy posiadającej wieloletnie doświadczenie w przygotowywaniu takich dokumentów. Dodatkowo zarząd dokonał analizy sytuacji rynkowej i możliwości uzyskania w przyszłości przychodów z tytułu leasingu posiadanych samolotów z uwzględnieniem nakładów niezbędnych do uzyskania szacowanych przychodów.

Na tej podstawie zmianie uległy szacunki wartości rezydualnej, co wpłynęło na wysokość odpisów amortyzacyjnych w 2019 roku, a także w związku z wdrożeniem podejścia komponentowego, miało wpływ na dotychczas naliczone umorzenie.

Korekty kwot prezentowanych w poprzednich okresach obrotowych

W roku 2019 dokonano zmiany kwot zaprezentowanych w roku poprzednim, zbiorcze tabele obrazujące zakres dokonanych korekt została umieszczona pod poniższym opisem korekt.

- **Korekta błędów w naliczeniu składek ZUS w latach 2014-2018**

W wyniku kontroli ZUS przeprowadzonej w roku 2019 w Enter Air Sp. z o.o. okazało się, że przez lata 2014-2018 miało miejsce błędne naliczanie składek ZUS dotyczących wynagrodzeń części członków Personelu Pokładowego. W związku z wykrytym błędem wyliczona została zaległość główna oraz naliczone zostały odsetki za wszystkie lata.

Ponieważ część zaległych odsetek i składki dotyczą 2018 roku i wcześniejszych, dokonane zostało przekształcenie danych porównawczych prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu, co zostało przedstawione poniżej.

- Zmiana prezentacji podatku odroczonego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej**
 W roku 2019 zmieniono prezentację podatku odroczonego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej – aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały zaprezentowane per saldo. W związku z wprowadzoną zmianą dokonano przekształcenia danych porównawczych.
- Wprowadzenie polityki komponentowej**
 W 2019 roku w Grupie wdrożono nowe podejście dotyczące komponentów, w celu zapewnienia porównywalności danych dokonano zmiany kwot zaprezentowanych w roku 2018. Więcej szczegółów na ten temat zostało zawartych w nocie 11.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Dane	korekta ZUS	per saldo podatku odroc.	polityka kompo- nentowa	Dane
	opublikowane Stan na dzień 31.12.2018				przekształcon Stan na dzień 31.12.2018
	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN
Aktywa trwałe, w tym:					
Rzeczowe aktywa trwałe	827.522			(12.423)	815.099
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26.964		(26.964)		.0
Razem Aktywa trwałe	984.226	-	(26.964)	(12.423)	944.839
Aktywa obrotowe	209.075	-	-	-	209.075
Aktywa razem	1.193.301	-	(26.964)	(12.423)	1.153.914
Kapitał własny, w tym:					
Zyski zatrzymane	(3.932)	(4.220)		(9.764)	(17.916)
Wynik okresu	66.251	(1.208)		(624)	64.419
Razem kapitały własne	318.347	(5.428)	-	(10.388)	302.531
Zobowiązania długoterminowe, w tym:					
Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	49.582		(26.964)	(2.035)	20.583
Razem Zobowiązania długoterminowe	600.514	-	(26.964)	(2.035)	571.515
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:					
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	128.873	5.428			134.301
Razem Zobowiązania krótkoterminowe	274.440	5.428	-	-	279.868
Pasywa razem	1.193.301	-	(26.964)	(12.423)	1.153.914

Sprawozdanie z wyniku i całkowitych dochodów	Dane opublikowane			Dane przekształcone
	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	korekta ZUS 000' PLN	polityka komponen- towa 000' PLN	
	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN			Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży	1.296.142	-	-	1.296.142
Koszt własny sprzedaży	(1.130.025)	(887)	(2.621)	(1.133.533)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	166.117	(887)	(2.621)	162.609
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	118.904	(887)	(2.621)	115.396
Koszty/przychody finansowe - netto	(34.335)	(321)		(34.656)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	84.569	(1.208)	(2.621)	80.740
Podatek dochodowy	(18.318)	-	1.997	(16.321)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	66.251	(1.208)	(624)	64.419
Zysk (strata) netto za okres obrotowy	66.251	(1.208)	(624)	64.419
Suma całkowitych dochodów	66.251	(1.208)	(624)	64.419
Zysk (strata) netto przypadający(a):				
udziałowcom jednostki dominującej	66.251	(1.208)	(624)	64.419
Całkowity dochód ogółem przypadający:				
udziałowcom jednostki dominującej	66.251	(1.208)	(624)	64.419
Zysk (strata) netto na 1 akcję / udział w złotych przypadający dla udziałowców jednostki dominującej				
zwykły i rozwodniony (w złotych)	3,7763			3,6719

- **Zmiana sposobu prezentacji rachunku przepływów pieniężnych**
W roku 2019 dokonano zmiany prezentacji w rachunku przepływów pieniężnych – poprzednio punktem wyjścia był wynik netto, obecnie jest to wynik brutto. Prezentacja została zmieniona zarówno w 2019 jak i w 2018 roku. Szczegóły zmian dokonanych w danych dotyczących roku 2018 zostały przedstawia poniższa tabela.

	Dane opublikowane Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	zmiana (uwzględnia wszystkie korekty) 000' PLN	Dane przekształcone Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) netto - brutto	66.251	14.489	80.740
Korekty razem			
Amortyzacja	40.349	(8.085)	32.264
Zapłacony podatek dochodowy	(21.037)	5.288	(15.749)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	16.019	-	16.019
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	13.958	-	13.958
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	30	-	30
Zmiana stanu rezerw	10.162	(14.160)	(3.998)
Zmiana stanu zapasów	(154)	(839)	(993)
Zmiana stanu należności	3.506	7.625	11.131
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	96.784	(51.875)	44.909
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(12.869)	38.108	25.239
Inne korekty	(2.922)	(969)	(3.891)
	<u>143.826</u>	<u>(24.907)</u>	<u>118.919</u>
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	210.077	(10.418)	199.659
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy			
Z aktywów finansowych, w tym:	251	-	251
	<u>251</u>	<u>-</u>	<u>251</u>
Wydatki			
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(92.471)	10.706	(81.765)
	<u>(92.471)</u>	<u>10.706</u>	<u>(81.765)</u>
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(92.220)	10.706	(81.514)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy			
Kredyty i pożyczki	19.585	-	19.585
	<u>19.585</u>	<u>-</u>	<u>19.585</u>
Wydatki			
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(9.649)	-	(9.649)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego z wyłączeniem odsetek	(72.243)	22	(72.221)
Odsetki	(14.319)	-	(14.319)
	<u>(96.211)</u>	<u>22</u>	<u>(96.189)</u>
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(76.626)	22	(76.604)
Zwiększenie /zmniejszenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	41.231	310	41.541
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	<u>58.873</u>	<u>-</u>	<u>58.873</u>
W tym wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	<u>310</u>	<u>-</u>	<u>310</u>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego	100.414	-	100.414

6.2 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje pomiędzy Enter Air S.A i podmiotami powiązаныmi ujawnione zostały poniżej.

Transakcje handlowe

Zarówno w roku 2019 jak i w roku 2018 pomiędzy Enter Air S.A. i jej podmiotem dominującym ENT Investments Ltd. nie miały miejsca żadne transakcje.

W roku 2019 Spółka zawarła następujące transakcje z podmiotem powiązаныm Enter Air Sp. z o.o.:

Zakupy usług	Za okres:	Za okres:
	od 01.01.2019 do 31.12.2019	od 01.01.2018 do 31.12.2018
	000' PLN	000' PLN
- koszty dotyczące najmu biura będącego siedzibą Enter Air S.A.	92	92
- inne koszty finansowe	367	-
Sprzedaż usług		
- opłata licencyjna	32.000	24.000
- odsetki dotyczące finansowania Enter Air Sp.z o.o.	-	3.989

Zakupy towarów odbywały się w oparciu o ceny rynkowe.

W sprawozdaniach jednostkowych Enter Air S.A ujęto przychód a Enter Air sp. z o.o. koszt w wysokości 32.000 tys. PLN związany z użytkowaniem w oparciu o umowę licencyjną znaku firmowego będącego własnością Enter Air S.A. Zapisy tej umowy przewidują, że rozliczenie kosztów użytkowania znaku nastąpi po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych za rok, którego opłata licencyjna dotyczy.

Rozrachunki na dzień bilansowy nie są zabezpieczone i zostaną uregulowane. Nie wystąpiły rezerwy na należności wątpliwe oraz koszty w ciągu okresu dotyczące należności nieściągalnych lub wątpliwych należnych od podmiotów powiązanych.

Salda rozrachunków z podmiotami powiązаныmi na dzień bilansowy wyglądają następująco (dla celów konsolidacji salda są wyeliminowane):

Należności od jednostek powiązanych:	Stan na dzień	Stan na dzień
	31.12.2019	31.12.2018
	000' PLN	000' PLN
Enter Air Sp. z o.o.	32.000	27.989
	32.000	27.989
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych:	Stan na dzień	Stan na dzień
	31.12.2019	31.12.2018
	000' PLN	000' PLN
Enter Air Sp. z o.o.	356	-
	356	-

Poniżej przedstawiono opis transakcji pomiędzy Enter Air sp. z o.o. a jej spółkami zależnymi. Transakcje pomiędzy spółką Enter Air sp. z o.o. a jej spółkami zależnymi, podlegały eliminacji w momencie konsolidacji.

Transakcje handlowe

W ciągu roku, Enter Air sp. z o.o. zawarła następujące transakcje handlowe ze swoimi spółkami zależnymi:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Enter Air Services Sp. z o.o.		
Pozostałe przychody od jednostki zależnej	-	2.756
Zakupy towarów i usług od jednostki zależnej	44.962	30.789
Przychody finansowe netto od jednostki zależnej	32	110
Koszty dotyczące najmu biura	1.001	-
Enter Air Executive Services Sp. z o.o.		
Zakupy towarów i usług od jednostki zależnej	1.549	1.542
Przychody od jednostki zależnej	6	-
EnterAir Cz.s.r.o.		
Zakupy towarów i usług od jednostki zależnej	15	-

Zakupy towarów i usług odbywały się w oparciu o ceny rynkowe.

Rozrachunki na dzień bilansowy nie są zabezpieczone i zostaną uregulowane. Nie wystąpiły rezerwy na należności wątpliwe oraz koszty w ciągu okresu dotyczące należności nieściągalnych lub wątpliwych należnych od podmiotów powiązanych.

Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży i zakupu towarów i usług są następujące:

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Należności		
Enter Air Services Sp. z o.o.	3.389	-
Enter Air Executive Services Sp. z o.o.	-	-
Zobowiązania		
Enter Air Services Sp. z o.o.	5.439	2.013
Enter Air Executive Services Sp. z o.o.	-	41
Depozyty		
Enter Air Services Sp. z o.o.	83	84

W okresie objętym sprawozdaniem Enter Air Sp. z o.o. zawarła następujące transakcje z podmiotem stowarzyszonym Chair Airlines AG (dawniej Germania Flug AG)

Chair Airlines AG	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Przychody ze sprzedaży	253	-
Zakupy	8.197	-
Należności od podmiotu stowarzyszonego	-	-
Zobowiązania wobec podmiotu stowarzyszonego	973	-
Depozyty	567	-

W dniu 09 kwietnia 2019 roku Enter Air Sp. z o.o. zawarła ze spółką Chair Airlines AG umowę najmu samolotów Airbus A319 w formule ACMI. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 01 czerwca do 30 września 2019 roku. Powyższe koszty oraz depozyt wynikają z niniejszej umowy.

6.3 Wynagrodzenia kluczowych członków kadry kierowniczej

Zarząd i Rada Nadzorcza Enter Air S.A. otrzymywali w 2019 roku wynagrodzenia w następujących wysokościach:

	Honorarium Zarządu	Honorarium Rady Nadzorczej	Razem
Kobielski Andrzej	60 000		60 000
Kubrak Marcin	60 000		60 000
Olechno Mariusz	60 000		60 000
Polaniecki Grzegorz	60 000		60 000
Braulińska-Wójcik Joanna		47 484	47 484
Brukszo Paweł		45 045	45 045
Koźbiał Patrycja		47 484	47 484
Kubrak Ewa		47 484	47 484
Przedwojewki Piotr		47 484	47 484
Górski Dariusz		20 490	20 490
Kaczmarczyk Krzysztof		20 490	20 490
Młotek-Kucharczyk Marek		17 807	17 807
Wnorowski Michał		17 807	17 807
Razem	240 000	311 575	551 575

Wynagrodzenia Zarządu Spółki i Rady Nadzorczej zostały ustanowione w oparciu o politykę wynagradzania członków organów Grupy Kapitałowej Enter Air. Polityka ta została zatwierdzona w trakcie posiedzenia Rady Nadzorczej Spółki w dn. 23.12.2015.

Członkowie Zarządu Spółki Enter Air S.A. pełnią jednocześnie funkcję członków Zarządu w Spółce Enter Air Sp. z o.o. oraz Dyrektorów Pionów Enter Air Sp. z o.o. Z tego tytułu w 2019 roku zostały wypłacone następujące honoraria:

	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji członka zarządu Enter Air Sp. z o.o.	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji Dyrektorów Pionu Enter Air Sp. z o.o. - stałe	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji Dyrektorów Pionu Enter Air Sp. z o.o. - zmienne	Wynagrodzenie za pełnienie funkcji członka zarządu Enter Air S.A.	Razem
Marcin Kubrak	60 000	829 500	550 000	60 000	1 499 500
Grzegorz Polaniecki	60 000	829 500	555 128	60 000	1 504 628
Andrzej Kobielski	60 000	829 500	551 171	60 000	1 500 671
Mariusz Olechno	60 000	829 500	736 700	60 000	1 686 200
Razem	240 000	3 318 000	2 392 999	240 000	6 190 999

6.4 Pożyczki udzielone podmiotom powiązanim

W okresie objętym sprawozdaniem jak również w okresie porównawczym Enter Air S.A. nie udzielała pożyczek jednostce zależnej Enter Air Sp. z o.o.

W okresie objętym sprawozdaniem również Spółka Enter Air sp. z o.o nie udzielała nowych pożyczek podmiotom zależnym. Pożyczka w wysokości 1.147 tys. PLN została udzielona Spółce Enter Air Services Sp. z o.o. w 2015 roku na pokrycie wkładu własnego do umowy na zakup nieruchomości.

Enter Air Services Sp. z o.o.

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Stan na początek okresu	<u>1.147</u>	<u>1.147</u>
Kwota nowo - udzielonych pożyczek	-	-
Spłata udzielonych pożyczek	-	-
Stan na koniec okresu	<u>1.147</u>	<u>1.147</u>

W okresie objętym sprawozdaniem Spółka Enter Air sp. z o.o udzieliła nowe pożyczki podmiotowi stowarzyszonemu Chair Airlines AG. Pożyczki zostały udzielone w walucie, ich saldo na dzień 31.12.2019 to 3.500 tys. USD. Zgodnie z zapisami umów pożyczkobiorca na koniec umowy spłaca całość kapitału i naliczone odsetki (odsetki nie są kapitalizowane w okresie umowy), nie występują również żadne dodatkowe opłaty i prowizje. Wartość odsetek naliczonych od powyższych pożyczek na dzień 31.12.2019 wyniosła 214 tys. USD.

Chair Airlines AG

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Stan na początek okresu	<u>-</u>	<u>-</u>
Kwota nowo - udzielonych pożyczek	36.303	-
Naliczone odsetki	813	-
Spłata udzielonych pożyczek	(23.011)	-
Stan na koniec okresu	<u>14.105</u>	<u>-</u>

W okresie objętym sprawozdaniem nie udzielono pożyczek członkom Zarządu ani Radzie Nadzorczej.

6.5 Transakcje z podmiotami powiązаныmi poprzez Głównego Akcjonariusza

Poniższa tabela przedstawia łączną wartość transakcji podmiotów z Grupy podmiotami powiązаныmi poprzez Głównego Akcjonariusza we wskazanych okresach oraz według stanu na wskazany dzień.

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
AIRNET sp z o.o.		
Przychody ze sprzedaży	-	-
Zakupy	84	85
Należności od podmiotu powiązanego	-	-
Zobowiązania wobec podmiotu powiązanego	1	105

Airnet Sp. z o.o. wykonuje na rzecz Enter Air Sp. z o.o. usługi związane z wynajmem pomieszczenia magazynowego i biurowego położonego w Warszawie przy Al.Krakowskiej106.

Powyższe transakcje pomiędzy podmiotami wchodzącymi w skład Grupy a podmiotami powiązаныmi spoza Grupy zawierane były w ramach zwykłego toku prowadzonej działalności.

6.6 Wynagrodzenie członków rady nadzorczej

Poniższa tabela zawiera wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom rad nadzorczych spółek z Grupy we wskazanych okresach.

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej	312	199

6.7 Transakcje ze spółką Student Club Sp. z o.o.

W okresie objętym sprawozdaniem, spółki z Grupy zawierały transakcje ze spółką Student Club sp. z o.o., której prezesem zarządu i współnikiem jest pani Ewa Kubrak - Przewodnicząca Rady Nadzorczej Enter Air S.A. Transakcje pomiędzy spółką Student Club sp. z o.o. polegały na zakupie biletów lotniczych dla członków załóg i były zawierane na warunkach rynkowych. Wartość tych zakupów w 2019 roku wyniosła 7.137 tys. PLN.

6.8 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

W danych finansowych za okres zakończony 31 grudnia 2019 przedstawiono skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej Enter Air S.A.

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 '000 PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 '000 PLN
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	107.839	80.740
Korekty wyniku przed opodatkowaniem		
Amortyzacja z RZiS	173.193	32.264
Zapłacony podatek dochodowy	(10.976)	(15.749)
Odsetki, w tym:		
Kredyty	1.490	953
Leasing	57.949	13.219
Naliczone odsetki od pożyczek	(813)	-
Prowizje	1.318	-
Strata z działalności inwestycyjnej:		
Zysk na nabyciu spółki Chair	(14.157)	-
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(5.023)	30
Wycena IRS	3.243	-
Strata z tytułu leasigu zwrotengo	1.500	-
Wartość netto sprzedanych aktywów	10.798	-
Zmiana stanu rezerw według BZ-BO bilansu	(4.871)	(3.998)
Zmiana stanu zapasów według BZ-BO bilansu	(1.097)	(993)
Zmiana stanu należności krótko i długoterminowych:	(2.283)	11.131
Zmiana stanu zobowiązań - bez leasigu:		
Zmiana BZ-BO bilansu	513.421	236.058
Korekta leasingów MSSF 16	(523.168)	(191.149)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych:		
Zmiana BZ-BO bilansu	12.826	25.239
Pozostałe korekty	210	(3.890)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	325.803	199.660

6.9 Instrumenty finansowe

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego, ryzyko rynkowe w tym głównie ryzyko kursów walut oraz ryzyko zmiany stóp procentowych, ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Ogólne zasady, którymi kieruje się Grupa przy zarządzaniu ryzykiem skupiają się na nieprzewidywalności rynków finansowych i podejmowaniu działań minimalizujących potencjalnie negatywne wpływy na wynik finansowy Grupy. Grupa stara się przenosić dające się określić ryzyka na swoich dostawców i odbiorców. Takie podejście przekłada się na możliwą do osiągnięcia rentowność, a z drugiej strony ogranicza zaangażowanie Grupy w działania zarządzania ryzykiem. Grupa posiada możliwość wykorzystania pochodnych instrumentów finansowych w celu zabezpieczenia się przed niektórymi zagrożeniami.

6.9.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Rynek lotów czarterowych związanych z turystycznymi wyjazdami zagranicznymi cechuje się bardzo dużą sezonowością. W trakcie sezonu letniego Grupa wykorzystuje całą posiadaną flotę, natomiast zimą wykorzystanie to spada o ok. 30%. Grupa wykorzystuje ten okres na wykonywanie koniecznych przeglądów, jednakże jednocześnie jej przepływy pieniężne maleją i w celu terminowego opłacenia wszystkich badań niezbędne jest otrzymanie linii kredytowej. Grupa na bieżąco monitoruje wskaźniki zadłużenia i posiada wiarygodną historię kredytową. Ogólna strategia działania Grupy nie zmieniła się od 2012 roku. Struktura kapitałowa Grupy obejmuje

zadłużenie, na które składają się kredyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym udziały, kapitały zapasowe.

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej	361.595	302.531
Kredyty i pożyczki razem	32.173	22.881
Zobowiązanie z tytułu leasingu i inne finansowe	1.072.960	549.792
Razem zadłużenie odsetkowe	1.105.133	572.673
Współczynnik zadłużenia odsetkowego	3,1	1,9

6.9.2 Kategorie instrumentów finansowych

	Stan na dzień 31.12.2019 000' PLN	Dane przekształcone Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	88.465	100.414
Inne aktywa finansowe	15.624	-
Należności handlowe oraz pozostałe - krótkoterm.	95.619	73.183
Należności pozostałe - długoterminowe	105.705	129.491
	305.413	303.088
Pozostałe zobowiązania finansowe		
Zobowiązania handlowe i pozostałe	120.921	134.301
Kredyty	32.173	22.881
Zobowiązania z tytułu leasingu i inne finansowe	1.072.960	549.792
	1.226.054	706.974

6.9.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa prowadzi swoją działalność na różnych rynkach zagranicznych, wobec czego ceny jej usług oraz ponoszone przez nią koszty są denominowane w różnych walutach, przede wszystkim w USD, w mniejszym zaś stopniu w EUR, GBP czy PLN.

Ekspozycja na ryzyko walutowe wynika z możliwości niedopasowania poziomu przychodów i wydatków w różnych walutach, co może narazić Grupę na straty w przypadku niekorzystnego ukształtowania się kursu wymiany poszczególnych walut.

W celu zmniejszenia ekspozycji na ryzyko walutowe Grupa odpowiednio równoważy proporcje przychodów i wydatków w poszczególnych walutach oraz zawiera umowy zabezpieczające przed ryzykiem zmiany kursu lub korzysta ze specjalnych linii kredytowych.

Wrażliwość na ryzyko zmiany kursów walut

Wrażliwość na ryzyko kursowe dotyczy trzech obszarów w obrębie działalności Grupy. Pierwszy to stała ekspozycja na PLN sięgająca do 200 mln PLN. Jest to kwota, którą Grupa musi zakupić w ciągu roku by pokryć koszty ponoszone w tej walucie i w tym celu musi sprzedać EUR, USD lub GBP.

	kurs PLN/USD	3,5477	3,5977	3,6477	3,6977	3,7477	3,7977
Zapotrzebowanie na PLN (w tys.PLN)	200.000	56.375	55.591	54.829	54.088	53.366	52.663
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 5gr		(2.781)	(2.741)	(2.703)	(2.670)	(2.635)	-
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 25gr		(13.169)					

Drugim obszarem jest możliwość utraty wartości aktywów długoterminowych denominowanych w USD.

	kurs USD/PLN	3,5477	3,5977	3,6477	3,6977	3,7477	3,7977
Należności długoterminowe (w tys.USD)	27.156	96.341	97.699	99.057	100.415	101.773	103.130
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 5gr		1 358	1 358	1 358	1 358	1 357	-
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 25gr		6.789					

Kolejnym obszarem jest wpływ zmiany kursu USD i EUR wobec PLN na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu.

	kurs USD/PLN	3,5477	3,5977	3,6477	3,6977	3,7477	3,7977
Zobowiązania z tytułu leasingu (w tys.USD)	250.688	889.366	901.900	914.435	926.969	939.503	952.038
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 5gr		12.534	12.535	12.534	12.534	12.535	-
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 25gr		62.672					
	kurs EUR/PLN	4,0085	4,0585	4,1085	4,1585	4,2085	4,2585
Zobowiązania z tytułu leasingu (w tys.EUR)	28.075	112.539	113.942	115.346	116.750	118.154	119.557
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 5gr		1.403	1.404	1.404	1.404	1.403	-
zmiana w tys.PLN przy zmianie kursu o 25gr		7.018					

Ryzyko stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stóp procentowych, ponieważ należące do niej podmioty pożyczają środki oprocentowane według stóp zmiennych.

Kredyty obrotowe mające charakter krótkoterminowy nie wiążą się z istotnym ryzykiem zmiany stopy bazowej w okresie kredytowania. Ryzyko stóp procentowych, na jakie jest narażona Grupa, dotyczy głównie zobowiązań z tytułu leasingu finansowego.

Wrażliwość na wahania stóp procentowych

Zgodnie z analizą przeprowadzoną przez Grupę, wzrost średniorocznych stóp procentowych LIBOR o 0,1 p.p. spowodowałby wzrost obciążeń odsetkowych w okresie sprawozdawczym o ok. 5.690 tys. PLN. Natomiast wzrost średniorocznych stóp procentowych EURIBOR o 0,1 p.p. spowodowałby wzrost obciążeń odsetkowych w okresie sprawozdawczym o ok. 760 tys. PLN.

Pozostałe rodzaje ryzyka cenowego

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie dokonywała inwestycji w papiery wartościowe i nie posiada ekspozycji na ryzyko związane ze zmianą cen papierów wartościowych.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa poniesie straty finansowe. Grupa stosuje zasadę podejmowania współpracy wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy. Na należności z tytułu dostaw i usług składają się kwoty należne od niedużej liczby klientów, prowadzi się bieżącą ocenę stanu należności. Grupa jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta, które ogranicza wymagając wnoszenia przez kontrahentów przedpłat na poczet realizacji operacji lotniczych. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Prognozowanie przepływów pieniężnych realizowane jest przez dział finansowy Grupy, który monitoruje kroczące prognozy wymogów dotyczących płynności w celu zagwarantowania, że Grupa posiada wystarczające środki pieniężne dla zaspokojenia potrzeb operacyjnych przy jednoczesnym utrzymaniu wystarczającej rezerwy w postaci niewypłaconych gwarantowanych linii kredytowych. Takie prognozowanie uwzględnia plany Grupy w zakresie zapotrzebowania na finansowanie zewnętrzne, konieczność przestrzegania warunków zaciągniętych zobowiązań, zgodności z wewnętrznymi i docelowymi wskaźnikami bilansowymi oraz, jeśli znajdują zastosowanie, przestrzeganie właściwych wymogów regulacyjnych bądź prawnych.

Wskaźniki płynności dla Grupy

		Dane przekształcone	
		Stan na dzień 31.12.2019	Stan na dzień 31.12.2018
płynność I	Aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	0,51	0,75
płynność II	Aktywa obrotowe-zapasy / zobowiązania krótkoterminowe	0,50	0,73
płynność III	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty / zobowiązania krótkoterminowe	0,21	0,36

Niskie wartości wskaźników płynności nie są przejawem zagrożenia płynności finansowej Grupy, która dobrze radzi sobie z bieżącą spłatą zobowiązań i obsługą zadłużenia.

6.10 Wycena w wartości godziwej

Niniejsza nota przedstawia informacje dotyczące sposobu określania wartości godziwej różnych aktywów i zobowiązań finansowych przez Grupę.

W Spółkach Grupy nie występują pozycje wyceniane na bieżąco w wartości godziwej. Wartość aktywów i zobowiązań finansowych Spółki, które nie są wyceniane na bieżąco w wartości godziwej (ale wymagane są ujawnienia o wartościach godziwych) przedstawia poniższa tabela:

	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	dane przekształcone		dane przekształcone	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN
Aktywa finansowe				
- <i>pożyczki i należności:</i>				
Inne aktywa finansowe	15.624	-	15.624	-
Należności handlowe oraz pozostałe - krótkoterminowe	95.619	73.183	95.619	73.183
Należności handlowe oraz pozostałe - długoterminowe	105.705	129.491	105.705	129.491
Aktywa finansowe razem:	216.948	202.674	216.948	202.674
Zobowiązania finansowe				
- <i>wyceniane w zamortyzowanym koszcie:</i>				
Kredyty bankowe	32.173	22.881	32.173	22.881
Zobowiązania z tytułu leasingu i inne finansowe	1.072.960	549.792	1.072.960	549.792
- <i>wyceniane w koszcie historycznym:</i>				
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	120.921	134.301	120.921	134.301
Zobowiązania finansowe razem:	1.226.054	706.974	1.226.054	706.974

6.11 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dacie bilansowej nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową i majątkową oraz wyniki finansowe Grupy prezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

W dniu 14 stycznia 2020 roku została zarejestrowana zmiana umowy spółki Enter Air Sp. z o.o., przewidująca podwyższenie kapitału zakładowego, który obecnie wynosi 12.240.000 zł.

W dniu 27 stycznia 2020 roku pomiędzy Enter Air S.A. (Pożyczkodawca) i Enter Air Sp. z o.o. (Pożyczkobiorca) została zawarta umowa pożyczki pomostowej. Celem pożyczki jest sfinansowanie podatku VAT od transakcji wykupu przez Enter Air Sp. z o.o. samolotu Boeing 737-800, która to transakcja została sfinansowana w ramach leasingu zwrotnego z firmą Pekao Leasing Sp. z o.o. Kwota pożyczki to 11 mln zł, ostateczny termin spłaty to 30 czerwca 2020.

W dniu 24 stycznia 2020 roku Enter Air Sp. z o.o. nabyła od Avenger Flight Group, LLC 45 udziałów stanowiących 45% udziałów w kapitale zakładowym spółki CL122 Sp. z o.o. Przedmiotem działalności spółki CL122 Sp. z o.o. jest prowadzenie lotniczego centrum szkoleniowego zlokalizowanego w Warszawie przy wykorzystaniu symulatora lotu typu B737NG Series 7000XR. Kontrolę kapitałową i operacyjną nad CL122 Sp. z o.o. sprawuje Avenger Flight Group Europe Corp, posiadająca 55% udziałów w jej kapitale zakładowym. W marcu 2020 roku nazwa spółki CL122 Sp. z o.o. została zmieniona na Avenger Flight Group Poland Sp. z o.o.

W dniu 6 marca 2020 roku pomiędzy Enter Air Sp. z o.o. a Enter Air Services Sp. z o.o. został zawarty aneks do umowy pożyczki z 2015 roku. Na mocy aneksu zmianie uległa data spłaty pożyczki – z 8 marca 2020 na 8 marca 2021.

Ze względu na zdarzenia lotnicze z udziałem samolotów B737MAX, w 2019 roku polskie i europejskie władze lotnicze zdecydowały o czasowym wstrzymaniu operacji samolotami tego typu, do czasu wyjaśnienia przyczyn i wdrożenia działań korygujących. Na moment złożenia niniejszego sprawozdania termin wznowienia operacji samolotami tego typu nadal nie został określony.

W związku z wyżej wspomnianym uziemieniem samolotów Boeing 737MAX, aby wykonać zakontraktowany program handlowy, Enter Air był zmuszony do pozyskania zastępczych samolotów i poniósł dodatkowe koszty, za które jest odpowiedzialny producent samolotu. Spółka zaangażowała amerykańską kancelarię prawną wyspecjalizowaną w tego typu sprawach. Kancelaria złożyła w 2019 roku w imieniu spółki roszczenie odszkodowawcze, na które otrzymała pozytywną odpowiedź Boeinga, z zastrzeżeniem, iż dokładne rozliczenie reklamacji zostanie przeprowadzone po powrocie samolotów do latania. Dodatkowo, na początku roku 2020 spółka zobowiązała Kancelarię do złożenia do Boeinga drugiego pisma z prośbą o spotkanie z zarządem producenta w celu rozpoczęcia pracy nad konkretnymi rozwiązaniami prowadzącymi do zadośćuczynienia dla Spółki. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania temat odszkodowania nie został finalnie rozstrzygnięty.

Pandemia COVID-19

Od początku 2020 roku świat żyje wiadomościami o pandemii COVID-19. Enter Air do początku marca 2020 kontynuował normalne zaplanowane operacje lotnicze odnotowując wzrost operacji oraz ilości godzin w stosunku do analogicznego okresu w roku 2019. Prognozy oraz zakontraktowane programy handlowe były realizowane bez przeszkód. Ograniczenia w ruchu lotniczym wprowadzone przez rząd RP w połowie marca praktycznie z dnia na dzień uziemiły flotę Enter Air Sp. z o.o. Zjawisko pandemii COVID 19 jest zagrożeniem dla wyników Grupy w 2 kwartale 2020 oraz może mieć negatywny wpływ na wyniki Grupy w całym 2020 roku w przypadku dalszego niekontrolowanego rozwoju wirusa w Europie i basenie Morza Śródziemnego.

Dzięki modelowi biznesowemu Enter Air opartemu na przedpłatach (i przychody i koszty) odporność Enter Air na sytuacji kryzysowe wydaje się być dość znaczna. Należy podkreślić, że Enter Air powstał w czasie największego światowego kryzysu XXI wieku, wykorzystując w roku 2009 bankructwa konkurentów oraz niestabilną sytuację rynku. Model biznesowy był od początku zaprojektowany do istniejących warunków kryzysowych i dlatego dziś Enter Air jest jedną z niewielu firm, która nie musi przechodzić restrukturyzacji, a jedynie korzysta z elastyczności swojego modelu biznesowego. Niewiele firm na świecie było w stanie w ciągu dwóch tygodni znacząco zmniejszyć swoje i zahibernować swoją działalność. Niewiele też firm jest w stanie w pełni elastycznie dopasowywać swoje zasoby operacyjne do zapotrzebowania rynku. Natomiast model Enter Air pozwala dodawać do operacji pojedyncze samoloty i dodawać nawet pojedyncze rejsy czy trasy w pełni elastycznie. Bardzo ważnym elementem wspomnianego wyżej modelu biznesowego jest struktura kosztów w Enter Air, które poza opłatami leasingowymi, technicznymi i częścią stałą pensji personelu są kosztami zmiennymi.

Umowy z tour operatorami są standardowymi umowami jakie Enter Air zawiera od 10 lat. Umowy są zabezpieczone depozytami lub gwarancjami bankowymi. Każdy rejs jest przedpłacany, a pieniądze uzyskane z przedpłaty od tour operatora są przez Enter Air używane na dokonanie przedpłat za paliwo, handling, opłaty portowe oraz inne usługi. Enter Air nie musi wykonywać lotów i ponosić kosztów, jeśli dany lot nie został przeplacony. Dzięki temu minimalizuje ryzyko ponoszenia kosztów przelotu w przypadku braku środków od tour operatora. Sytuacja tour operatorów, z którymi współpracuje Enter Air jest dobra i Zarząd nie widzi obecnie zagrożenia upadłości naszych klientów.

W połowie maja 2020 roku Komisja Europejska przedstawiła zalecenia dotyczące otwierania turystyki i transportu. Działania KE mają na celu stopniowe otwieranie granic wewnątrz Unii Europejskiej przy jednoczesnym stosowaniu różnych środków bezpieczeństwa, takich jak maseczki, żele dezynfekujące czy dystans społeczny (jednakże nie rekomenduje się pozostawiania części miejsc wolnych na pokładzie samolotu). Większość krajów dotkniętych pandemią, takich jak Bułgaria, Grecja, Włochy, Hiszpania, Portugalia, Egipt, Tunezja czy Turcja, jest znacząco uzależniona od turystyki, w związku z czym planowane jest otwarcie rynku od czerwca/lipca 2020 roku oraz wdrożenie programów wspierających turystykę. Touroperatorzy, z którymi współpracuje Enter Air planują rozpoczęcie operacji w takim właśnie okresie. Aktualne informacje na temat otwierania poszczególnych krajów można znaleźć na stronie Eurocontrol: <https://www.eurocontrol.int/covid19>.

6.12 Sprawy sądowe

Na moment sporządzenia sprawozdania toczą się następujące sprawy sądowe z udziałem Grupy:

- Sprawy, których przedmiotem są odszkodowania pasażerskie z tytułu opóźnienia operacji lotniczych lub opóźnienia w dostarczeniu bagażu.
- Sprawa sądowa z udziałem Enter Air Sp. z o.o. i Enter Air S.A. tocząca się przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Przedmiotem sporu jest roszczenie o zaniechanie rozpowszechniania treści naruszających dobra osobiste byłych pracowników Spółki Enter Air Sp. z o.o. Kwota roszczenia to 250.000 PLN na rzecz każdego z pozwanych (łącznie 500.000 PLN) tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz o zaniechanie działań naruszających dobra osobiste. Postępowanie nie jest prawomocne. Zarząd stoi na stanowisku, że nawet w razie podjęcia przez Sąd Apelacyjny nałożenia kary, ryzyko obciążenia Spółek jest niskie, gdyż podjęte zostały wszystkie możliwe działania mające na celu wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu, co powinno skutkować odmową uwzględnienia wniosku o nałożenie kary.
- Roszczenie przeciwko Spółce Enter Air Sp. z o. o. o: (i) zapłatę kwoty 4.441.403,80 GBP (stanowiącej równowartość 5.487.633,42 USD) obejmującej powiększone o odsetki naliczone do dnia 8 lutego 2019 r. kwoty z tytułu świadczonych usług; (ii) zapłatę dalszych odsetek w wysokości 1% miesięcznie oraz (iii) zwrot kosztów postępowania. Roszczenie jest obecnie dochodzone przez sądem angielskim. W odpowiedzi na ww. pozew, Enter Air Sp. z o.o. wniósł o oddalenie roszczeń i złożył powództwo wzajemne żądając zapłaty na swoją rzecz łącznie kwoty ok. 3.033.901,18 USD z tytułu zryczałtowanego odszkodowania umownego oraz dodatkowych kosztów. Strony są obecnie po wymianie dwóch rund pism, oczekują na posiedzenie organizacyjne sądu angielskiego i odbyło się pierwsze spotkanie negocjacyjne. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej roszczenie przeciwko Enter Air jest bezzasadne. Zarząd ocenia, iż Grupa Kapitałowa nie będzie zobowiązana do wypłaty kontrahentowi żadnych istotnych kwot z tytułu roszczenia.
- Roszczenie Spółki Enter Air Sp. z o. o. o zapłatę odszkodowania w sprawie toczącej się przez Sądem Okręgowym w Warszawie. Pozew został złożony pismem z dnia 17 grudnia 2018 roku, a wartość przedmiotu sporu to 1.415.607,00 PLN.
- Postępowanie karne, w którym Spółka Enter Air Sp. z o. o. jest stroną pokrzywdzoną działaniem przestępnym, w skutek którego poniosła szkodę w wysokości 2.660.243 PLN. Spółka dochodzi nałożenia na sprawców obowiązku naprawienia szkody.
- Roszczenie Spółki Enter Air Sp. z o. o. o odszkodowanie w wysokości 3.450.057,30 USD. W dniu 3 stycznia 2019 roku Sąd I instancji wydał wyrok oddalający powództwo Spółki w całości. Spółka wniosła apelację i oczekuje na wyznaczenie rozprawy.
- Roszczenie przeciwko Enter Air Sp. z o. o. o zapłatę solidarnie łącznej kwoty w wysokości 11.631.326 PLN tytułem zwrotu depozytu i opłat, zapłaty kary umownej oraz odszkodowania w związku z naruszeniem postanowień umów dotyczących obsługi lotów czarterowych realizowanych przy użyciu statków powietrznych Enter Air sp. z o.o. Postępowanie toczy się przed Sądem Okręgowym w Warszawie.

6.13 Wynagrodzenie firmy audytorskiej

Firma audytorska została wybrana przez Radę Nadzorczą Enter Air S.A. uchwałą z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie wyboru firmy audytorskiej do badania:

- sprawozdania finansowego Spółki Enter Air S.A. za 2019 i 2020 rok,
- skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za 2019 oraz 2020 rok (łącznie z przeglądem).

Jako firmę audytorską do badania sprawozdań finansowych wybrano firmę PKF Consult sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, wpisaną na listę firm audytorskich pod nr 477.

Umowę zawarto w dniu 1 sierpnia 2019 r. na czas określony, niezbędny do wykonania badania sprawozdania finansowego.

Wynagrodzenie audytora w okresach sprawozdawczych kształtowało się ogółem następująco:

	Za okres: od 01.01.2019 do 31.12.2019 000' PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN
Badanie sprawozdań finansowych w tym spółek zależnych	197	107
Przeglądy i inne usługi atestacyjne	118	63
	<u>315</u>	<u>170</u>